ЗВЯЗДА

15 лістапада 1996 г. пятніца. № 268 (23071)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

Як даведацца праўду аб 5-працэнтным крэдыце на жыллё?

Мабыць, усе з усмешкай успомняць гумарэску Аркадзя Райкіна, як аднаму мужчыну быў пашыты касцюм у атэлье. Аказалася, што касцюм шылі 40 чалавек і амаль немагчыма даведацца, хто замест рукава да пінжака калашыну «прышпандорыў». Кожны з нас можа прывесці падобны выпадак са свайго жыцця. Дык вось...

Прыйшло у рэдакцыю пісьмо ад маладой сям'і — Сашы і Лены К. Абодва закончылі універсітэт, працуюць у Мінску, Саша — інжынерам, Лена — настаўніцай. Абое без прапіскі, а жывуць у пакоі аднаго з інтэрнатаў. Плацяць за пакой 400 тыс. руб. і баяцца, што ў любы момант іх выселяць адтуль па той жа прычыне — адсутнасці штампа ў пашпарце. Нядаўна маладая сям'я вырашыла абзавесціся нашчадкам. Толькі страшна робіцца: няўжо давядзецца яго выхоўваць у гэтым брудным інтэрнаце? Вельмі абрадаваліся нашы знаёмыя, калі прачыталі Указ Прэзідэнта краіны «Аб мерах па паляпшэнню жыллёвых умоў моладзі», а яшчэ больш — калі даведаліся аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у гэты ўказ ад 18 кастрычніка гэтага года. Вось і пытаюцца маладыя людзі ў пісьме, дасланым у «Звязду», ці паставяць іх у гэтую асобную чаргу, ці дадуць ім бязвыплатную субсідыю, ці выдзеляць ільготны крэдыт. Атрыманыя грошы трэба будзе аддаваць у дзяржаўныя будаўнічыя арганізацыі ці можна будзе купіць кватэру ў прыватнай асобы? Бо нікому невядомы сам механізм выдачы субсідый і крэдыту, не зразумелыя поўнасцю і ўмовы яго вяртання.

Амаль усе гэтыя пытанні і былі зададзены карэспандэнтам газеты адказным работнікам дзяржаўнага апарату. Што з гэтага атрымалася — мяркуйце самі.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

ЦЭНЫ

А Ў КРАМАХ ПАКУЛЬ ЗАЦІШША...

Абяцанні кіраўніка дзяржавы, а таксама Міністэрства гандлю навесці парадак у забеспячэнні насельніцтва прадуктамі харчавання, дзе апошнім часам назіраліся пэўныя перабоі, напэўна, найперш знайшлі сваё адлюстраванне ў цэнах на гэтую прадукцыю ў дзяржгандлі. Так, калі раней кожны тыдзень адбываліся зрухі (звычайна, у бок павелічэння) кошту тых ці іншых харчовых тавараў, дык пасля вядомых падзей за прайшоўшыя дні яны амаль не змяніліся. Як даведаўся карэспандэнт «Звязды» ў Камітэце цэн Міністэрства эканомікі, узровень мінімальных рознічных цэн на асноўныя харчовыя тавары ў абласных цэнтрах і Мінску апошнім часам склаўся наступным:

Назва прадуктаў	Брэст	Віцебск	Гомель	Гродна	Мінск	Магілёў
Хлеб масавых гатункаў (0,9 кг)	2900	2800	2900	3000	2900	3000
Батон I гатунку (0,5 кг)	3500	3200	-	3000	3000	3300
Батон вышэйшага гатунку (0,4 кг)	3500	3400	3900	3400	3200	4500
Макаронныя вырабы (кг)	13.000	13.100	13.300	12.500	13.400	13.500
Крупы ячныя (кг)	7200	5800	6100	-	5600	7400
Мука вышэйшага гатунку (кг)	10.000	9500	9000	9800	9800	9800
Ялавічына (з косткай, кг)	-	-	26.400	25.100	29.000	28.300
Свініна (кг)	-	-	34.300	31.600	54.100	-
Каўбаса вараная I гатунку (кг)	28.800	34.700	36.500	30.100	32.200	32.200
Каўбаса паўвэнджаная (кг)	44.500	51.300	44.900	55.900	53.600	57.300
Фарш ялавічны (кг)	28.500	-	32.200	29.400	30.900	32.800
Пельмені (0,5 кг)	9700	-	15.600	11.800	13.800	12.400
Мяса птушкі (кг)	40.100	39.700	33.600	41.200	41.500	40.900
Малако 2,5-прац. (без посуду, 0,5 л)	1700	1700	2100	1600	2200	1900
Масла (кг)	40.000	38.500	42.700	39.800	43.000	43.700
Смятана 20-прац. (кг)	-	18.500	15.700	14.800	-	19.000
Кефір 2,5-прац. (без посуду, 0,5 л)	1800	1700	2300	1700	-	1900
Тварог 9-прац. (кг)	15.400	17.500	17.900	14.400	21.600	-
Сыр цвёрды (кг)	48.000	48.600	48.800	52.000	53.600	48.600
Рыба марожаная (кг)	18.000	25.400	20.500	24.000	21.800	26.000
Яйкі (дзес.)	11.800	12.400	10.900	11.100	12.100	12.900
Алей (кг)	21.000	21.000	23.000	19.200	21.800	20.500
Цукар (кг)	9800	8500	9000	9400	9100	9500
Бульба (кг)	1900	2500	3000	2200	2500	2000

Гэтая табліца і ўказаныя ў ёй цэны пацвярджаюць словы міністра гандлю, сказаныя на нядаўняй прэс-канферэнцыі з журналістамі па пытаннях забеспячэння насельніцтва прадуктамі харчавання. Так, не існуе праблем з хлебабулачнымі вырабамі, малаком, рыбнай прадукцыяй — цэны на іх не рухаюцца з месца ўжо каторы час. Ёсць у продажы мяса, але тут ужо, напэўна, назіраецца тое «мяккае» павелічэнне кошту, аб якім абмовіўся спадар міністр. У прыватнасці, рост рознічных цэн на мяса птушкі з 37.800 да 39.700 рублёў за кілаграм і на яйкі з 10.600 да 11.200 рублёў за дзесятак у Віцебску выклікана павелічэннем адпускных цэн на камбікорм і павелічэннем у гэтай сувязі аб'яднаннем «Віцебскптушкапрам» аптова-адпускных цэн на гатовую прадукцыю з мэтай ліквідацыі яе стратнасці (мяса птушкі — з 31.500 да 33.100 рублёў за кілаграм, яек — з 9.200 да 9700 рублёў за дзесятак).

Павелічэнне рознічных цэн на масла ў Магілёве з 40.000 рублёў да 43.700 рублёў за кілаграм выклікана павышэннем абласным камітэтам па цэнах цэн на масла з 36.000 рублёў да 39.000 рублёў за кілаграм у сувязі з мэтай ліквідацыі стратнасці гэтага віду прадукцыі. Абласным камітэтам па цэнах масла ўстаноўлена абмежаванне гандлёвай надбаўкі ў памеры 12 працэнтаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЁННІК

«ПЛАЧ ЯРАСЛАЎНЫ» Ў СЦЕНАХ ПАРЛАМЕНТА

Трэці дзень запар у Вярхоўным Савеце Беларусі абмяркоўваецца пытанне адносна наведвання дэпутатамі пленарных пасяджэнняў сесіі. Вынікі ўчарашняй рэгістрацыі засведчылі наяўнасць у зале толькі 115 абраннікаў народа, таму спрэчка вакол гэтай праблемы разгарэлася надзвычай гарачая і доўгая.

Прадстаўнікі фракцый аграрыяў, камуністаў, «Грамадзянскага дзеяння» і «Саюза працы» мелі найбольшыя прэтэнзіі да сваіх калег з дэпутацкага аб'яднання «Згода». Як сведчаць вынікі рэгістрацыі ў папярэднія дні, менавіта гэтыя дэпутаты з'яўляюцца найбольш злоснымі прагульшчыкамі. Дарэчы, і ў чацвер 33 чалавекі са «Згоды» адсутнічалі на сесіі. У Вярхоўны Савет прасачылася інфармацыя, паводле якой гэтыя парламентарыі ў саставе агітацыйнай групы ездзяць па рэспубліцы і займаюцца папулярызацыяй рэферэндуму замест таго, каб працаваць над законамі. У выніку тым дэпутатам з фракцыі «Згода», якія прысутнічалі на сесіі, прыйшлося адказваць на выпады астатняй часткі парламента і за сваіх паплечнікаў. Так, Юрый Малумаў, стаміўшыся гэта рабіць, нават пачаў настойваць на разглядзе яго заявы аб адстаўцы з пасады намесніка Старшыні Вярхоўнага Савета.

Вядома, дзейнасць заканадаўчага органа, кворум якога ўжо на працягу некалькіх дзён балансуе на мяжы магчымага, не можа прынесці асаблівага плёну. Тым не менш учора, выгаварыўшыся, парламентарыі паспрабавалі прыступіць да выканання сваіх непасрэдных абавязкаў. У першую чаргу яны ўключылі ў парадак дня сесіі некалькі новых пытанняў. Па прапанове 35 дэпутатаў на разгляд быў унесены праект пастановы аб тлумачэнні некаторых артыкулаў Закона «Аб усенародным галасаванні (рэферэндуме)». Дарэчы, пасля прадстаўлення праекта старшынёй Камісіі па дзяржаўным будаўніцтве і мясцовым самакіраванні [illegible] Савічавым згаданая пастанова цалкам была адобрана Вярхоўным Саветам. Услед за ёй была падтрымана і пастанова, якая прадугледжвае друкаванне бюлетэняў па выбарах дэпутатаў Вярхоўнага Савета за кошт сродкаў Сакратарыята парламента. Па прапанове дэпутата Аляксандра Бухвостава Вярхоўны Савет згадзіўся разгледзець на другой сесіі і папраўкі ў Грамадзянскі кодэкс. Аднак ужо ў трэці раз не атрымала адабрэння прапанова аб звароце Вярхоўнага Савета да беларускага народа. Каб выйсці з гэтага становішча, было вырашана падпісаць зварот ад імя Прэзідыума.

На падзеі астатняй часткі ўчарашняга пасяджэння сесіі налажыла адбітак пытанне аб грубым парушэнні заканадаўства пры правядзенні рэспубліканскага рэферэндуму. Улічваючы надзвычай складаную сітуацыю, якая склалася вакол плебісцыту, дэпутаты цалкам пагадзіліся з тым, каб разабрацца ў ёй дэталёва. Перад імі з грунтоўным дакладам выступіў старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенню рэспубліканскіх рэферэндумаў Віктар Ганчар. Ён прыгадаў цэлы шэраг фактаў парушэння заканадаўства. (Часткова пра іх наша газета ўжо пісала.) Асаблівую занепакоенасць у кіраўніка Цэнтрвыбаркома выклікае тое, што галасаванне па пытаннях рэферэндуму пачалося, калі не было на ўчастках тэкстаў Канстытуцыі, не былі канчаткова складзены спісы выбаршчыкаў. Дарэчы, праект Канстытуцыі, які прапанавалі дэпутацкія фракцыі аграрыяў і камуністаў, не распаўсюджаны да гэтага часу. Літаральна на ўсіх участках, дзе пабывалі супрацоўнікі Цэнтрвыбаркома, выяўлялі [illegible] канчатай уладзе. В. Ганчар асабліва абураны агітацыяй за датэрміновае галасаванне. Ён, у прыватнасці, заўважыў, што калі на нейкім участку колькасць прагаласаваўшых датэрмінова будзе большай за 3 працэнты, то ў Цэнтрвыбаркома будуць усе падставы накіраваць выніковыя пратаколы для праверкі ў пракуратуру. «Няхай ужо там разбіраюцца, ці былі гэтыя людзі на месцы 24 лістапада і што з імі рабіць», — заявіў старшыня ЦВК. Далей ён паведаміў, што бюлетэні для галасавання, якія друкавала Адміністрацыя Прэзідэнта, дастаўляліся на ўчасткі без ведама абласных камісій. Гэта не дазваляе пракантраляваць агульную колькасць надрукаваных бюлетэняў, што дае неабмежаваную магчымасць для падтасоўкі вынікаў галасавання.

Падводзячы рысу пад сваім выступленнем, Віктар Ганчар прапанаваў Вярхоўнаму Савету адмяніць сваю пастанову аб правядзенні рэферэндуму 24 лістапада і ўзбудзіць крымінальную справу па фактах пералічаных парушэнняў.

У сваю чаргу Генеральны пракурор Рэспублікі Беларусь Васіль Капітан, выступаючы пазней, пацвердзіў, што пракуратура сапраўды атрымала матэрыялы ад Цэнтрвыбаркома і вядзе праверку выкладзеных фактаў. Разам з тым ад абласных камісій ніякіх скаргаў і заяў да гэтага часу не было. В. Капітан таксама паведаміў, што даў распараджэнне абласным пракурорам сачыць за захаваннем законнасці падчас галасавання і неадкладна ліквідоўваць парушэнні, калі такія будуць выяўлены. Што датычыцца прапановы Ганчара, то ён адказаў, што Генеральная пракуратура можа ўзбудзіць крымінальную справу і правесці расследаванне, але аб яго выніках гаварыць цяжка. [illegible]

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

РОЗГАЛАС

СПІКЕР БЕЛАРУСКАГА ПАРЛАМЕНТА СУСТРЭЎСЯ З ВЯДОМЫМІ ЗАМЕЖНЫМІ ЮРЫСТАМІ

Старшыня Вярхоўнага Савета Сямён Шарэцкі сустрэўся 14 лістапада з замежнымі ўдзельнікамі міжнароднай канферэнцыі «Судовая абарона як асноўная форма забеспячэння правоў чалавека». Напярэдадні яна завяршыла сваю работу ў Мінску.

На сустрэчы прысутнічалі спецыялісты-правазнаўцы, якія прадстаўляюць Савет Еўропы, Германскі фонд міжнароднага прававога супрацоўніцтва, Амерыканскую асацыяцыю юрыстаў, кіраўнікі некаторых парламенцкіх камісій.

Паводле слоў Сямёна Шарэцкага, для цывілізаванага грамадства няма нічога вышэй, чым заканне законаў. Ён падкрэсліў, што правядзенне ў Беларусі канферэнцыі з удзелам вядомых спецыялістаў прававой навукі было вельмі карысным.

У сваю чаргу ўдзельнікі сустрэчы, якія прыехалі з-за мяжы, адзначылі, што [illegible] ўражанне [illegible] спікера беларускага парламента на канферэнцыі. Яны выказалі ўпэўненасць, што Вярхоўны Савет і ў далейшым будзе гарантам дэмакратыі ў рэспубліцы. Сямёну Шарэцкаму было перададзена заключэнне амерыканскіх спецыялістаў, якое яны зрабілі пасля вывучэння праекта Канстытуцыі, вынесенага на рэферэндум Прэзідэнтам Беларусі.

Удзельнікі міжнароднай канферэнцыі, якія прыехалі з-за мяжы, [illegible] на пленарным пасяджэнні другой сесіі Вярхоўнага Савета 13-га склікання.

Ларыса КЛЮЧНІКАВА, БЕЛТА.

ХОДЗЯЦЬ ЧУТКІ, ШТО...

...часова прыпынена выдача пашпартоў з «Пагоняй»

У апошні час тэма ўвядзення ў рэспубліцы пашпартоў новага ўзору пастаянна ўзнімаецца ў прэсе. І нездарма: пытанне, з якім жа пашпартам нам жыць далей, каб заставацца «паўнавартасным» і «выязным» за мяжу грамадзянінам, пустым ніяк не назавеш, таму што яно закранае інтарэсы вельмі многіх. Але, тым не менш, ні адна публікацыя не расставіла ўсе кропкі над «і»: з кожным разам «усплываюць» усё новыя падрабязнасці таго, чым «пагражае» большасці насельніцтва ўвядзенне новых пашпартоў.

Напрыклад, днямі у сродках масавай інфармацыі прамільгнула (менавіта прамільгнула, без усялякіх тлумачэнняў) інфармацыя з Віцебскай вобласці, насельніцтва якой было ўдастоена гонару першымі атрымаць новы дакумент. З яе вынікае, што са старымі «малаткастымі і сярпастымі» пашпартамі шлях у блізкае і далёкае замежжа будзе закрыты. Але такое рашэнне «замкне» ў межах рэспублікі мільёны людзей, якія не ўваходзяць у катэгорыю людзей, маючых першачарговае права на замену пашпартоў (яно датычыцца толькі грамадзян, якія змянілі прозвішча, згубілі свой стары дакумент ці дасягнулі 16-гадовага ўзросту). Такім чынам, з-за недахвату інфармацыі адбываецца штучнае нагнятанне страху.

Па-першае, ніхто не гаворыць, калі ж рэальна новыя пашпарты змогуць атрымаць жыхары ўсіх рэгіёнаў краіны. Складваецца сітуацыя, калі ўсе чулі, але ніхто не бачыў таго, пра што так доўга ідзе гаворка. Па-другое, у некаторых раённых цэнтрах рэспублікі, аб чым сведчыць рэдакцыйная пошта, бланкі старых замежных пашпартоў закончыліся яшчэ некалькі месяцаў таму. Цікава, колькі ж яшчэ іх жыхарам чакаць дакумента для выезду за мяжу? Тым больш, што працэдура атрымання адзнакі, якая дазваляе выезд, будзе па-ранейшаму працяглай і стамляючай, так што (чэргі ў АВІРах нікольківне скарацяцца і ніякіх пераваг новы пашпарт нікому не дасць. Па-трэцяе, тыя, хто «рызыкнуў» напаследак атрымаць пашпарты з «Пагоняй» (не ўсе ж могуць чакаць абяцанага тры гады), цяпер часова «завіслі ў паветры»: як паведамілі ў некалькіх пашпартных сталах сталіцы, выдача вышэйназваных дакументаў цяпер прыпынена, а сітуацыя з тым, якія ж у рэшце рэшт пашпарты (старыя ці новыя) атрымаюць гэтыя людзі, высветліцца толькі ў 20-х чыслах лістапада. Увогуле, горш за невядомасць нічога быць не можа, а атрымаць інфармацыю з першых рук — у пашпартна-візавай службе МУС РБ — вельмі праблематычна. Прынамсі ў апошнія дні. Але, паважаныя чыноўнікі, вы маўчыце, час — ідзе, а невядомасць параджае ўсё новыя чуткі... Праўда, сёе-тое высветліць усё-такі ўдалося: 22 лістапада ў Прэзідэнта краіны плануецца нарада, якая павінна праясніць сітуацыю з увядзеннем у абарачэнне пашпартоў новага ўзору. Што ж, пачакаем яшчэ? Можа, нарэшце, у апошні раз...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Хібы дзяржгандлю «выпраўляе» рынак

Рознічныя цэны на харчовыя тавары на Камароўскім рынку г. Мінска:

Мяса (кг):
- свініна 38—80
- ялавічына 35—60
- бараніна 38—68
- цяляціна 35—68
- Куры 39—42
- Курыная пячонка 36.500
- Курыныя страўнікі 32-33
- Сала свежае 36—45
- Сала салёнае 55—60

Малочныя прадукты:
- малако (л) 4—8
- тварог (кг) 20—35
- смятана 24—26
- масла 48—50
- **Яйкі птушкафабрыкі** 12—14
- **Яйкі хатнія** 18—20
- **Алей** 20—21

Крупы (кг):
- рыс 11—14
- грэчка 12—14
- Цукар 8,4—10,5
- Мука 9—9,5
- Фасоля 18—20

Агародніна (кг):
- картопля 2,5—3
- морква 3—5
- таматы 25—28
- гуркі 25—30
- капуста [illegible]
- буракі 2,5—5
- цыбуля рэпчатая 3—5
- часнок 5—6
- Свежыя грыбы 10—20

Садавіна:
- яблыкі 7—55
- вінаград 20—35
- кавуны 7—9
- дыня 17—20
- хурма 18—20
- гранаты (1 шт.) 10—40
- апельсіны 18—22
- мандарыны 35—40
- лімоны 28—40
- бананы 14—16
- журавіны 14—15

Кветкі (шт.):
- ружы 6—30
- гваздзікі 4—8

Апошні месяц не прайшоў для галоўнага харчовага рынку сталіцы бясследна: як у люстэрку тут адбіліся ўсе цяжкасці, звязаныя з узнікненнем дэфіцыту тых ці іншых тавараў у дзяржгандлі. Так, напрыклад, цэны на масла ўзняліся адразу на 7(!) тысяч рублёў, у той час як раней яны не адрозніваліся ад магазінных. Адсутнасць у крамах айчыннага маргарыну паўплывала на рост цэн на алей: як айчынны, так і імпартны алей падаражэў на 2-3 тыс. рублёў. Курыныя яйкі таксама пасвойму «адрэагавалі» на свой дэфіцыт: іх кошт павялічыўся на 2-3 тыс. рублёў і ў асобныя дні дасягаў 30 тысяч рублёў (тавар прыватных гаспадарак). З іншых непрыемнасцей трэба адзначыць рост цэн на тварог (на 2—5 тыс. руб.), крупы і цукар (на 1,5—3 тыс. руб.). З мяса на 3—5 тыс. руб. падаражэлі ялавічына, бараніна і цяляціна, на 2 тыс. руб. — куры.

Замежная прадукцыя, па прычыне росту курса долара, таксама стала яшчэ менш даступнай для беларускага спажыўца: садавіна з паўднёвых краін узнялася ў цане на 2-3 тыс. руб., шакалад — на 1—3 тыс. руб., цыгарэты — на 2-3 тыс. руб., а кава, што вельмі засмуціла яе аматараў, — на 3—5 тыс. рублёў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

АФІЦЫЙНА

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯ Ў ПАСТАНОВУ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ «АБ ПРАВЯДЗЕННІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА РЭФЕРЭНДУМУ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ І МЕРАХ ПА ЯГО ЗАБЕСПЯЧЭННЮ»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

У адпаведнасці з Заключэннем Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь ад 4 лістапада 1996 года пункт 3 Пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 6 верасня 1996 года «Аб правядзенні рэспубліканскага рэферэндуму ў Рэспубліцы Беларусь і мерах па яго забеспячэнню» выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«3. У адпаведнасці з артыкуламі 1, 14, 39 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб народным галасаванні (рэферэндуме) у Рэспубліцы Беларусь» пытанні, прадугледжаныя пунктамі 2.1 і 2.6 гэтай Пастановы, выносяцца на абавязковы рэферэндум».

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШАРЭЦКІ

5 лістапада 1996 г., г. Мінск. № 761 XIII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

АБ УВЯДЗЕННІ Ў ДЗЕЯННЕ ПАСТАНОВЫ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ «АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯ Ў ПАСТАНОВУ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ «АБ ПРАВЯДЗЕННІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА РЭФЕРЭНДУМУ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ І МЕРАХ ПА ЯГО ЗАБЕСПЯЧЭННЮ»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Увесці ў дзеянне Пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 5 лістапада 1996 года «Аб унясенні змянення ў Пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь «Аб правядзенні рэспубліканскага рэферэндуму ў Рэспубліцы Беларусь і мерах па яго забеспячэнню» з моманту яе прыняцця.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШАРЭЦКІ

6 лістапада 1996 г., г. Мінск. № 762 XIII

УЗНАГАРОДЖАНЫ МЕДАЛЁМ «ЗА АДВАГУ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў указ аб узнагароджанні медалём «За адвагу» групы супрацоўнікаў органаў аховы грамадскага парадку, якія праявілі мужнасць пры вызваленні заложнікаў і абясшкоджванні ўзброенага тэрарыста.

Сярод тых, хто вызначыўся, капітан міліцыі Міхаіл Бірукоў — намеснік камандзіра атрада міліцыі спецыяльнага прызначэння Міністэрства ўнутраных спраў, Уладзімір Кандрацьеў — першы намеснік Генеральнага пракурора, падпалкоўнік міліцыі Андрэй Кітоў — намеснік камандзіра атрада міліцыі спецыяльнага прызначэння, маёр міліцыі Юрый Крэнт — камандзір піратэхнічнай групы атрада міліцыі спецыяльнага прызначэння, падпалкоўнік Фёдар Плотнікаў — старшы рэферэнт цэнтра інфармацыі і грамадскіх сувязей КДБ, генерал-маёр міліцыі Барыс Тарлецкі — начальнік упраўлення ўнутраных спраў Мінскага гарвыканкома, генерал-маёр міліцыі Іван Юркін — першы намеснік дзяржаўнага сакратара Савета Бяспекі Рэспублікі Беларусь.

БЕЛТА.

ПОГЛЯД

БЕЛАРУСКІЯ ДЭПУТАТЫ ПРА СВАЮ ПАЕЗДКУ Ў РАСІЙСКУЮ ДУМУ

Акрамя Прэзідэнта А.Лукашэнкі ў расійскай Дзяржаўнай Думе 13 лістапада пабывалі і дэпутаты Вярхоўнага Савета ад усіх фракцый за выключэннем «Згоды»: Анатоль Лябедзька — ад «Грамадзянскага дзеяння», Мікалай Лазавік — ад фракцыі камуністаў, Аляксандр Свірыд — ад аграрыяў і Уладзімір Нісцюк ад сацыял-дэмакратаў. Пабываў у Маскве і Віктар Ганчар, які, паводле слоў яго калег, не прысутнічаў у Думе падчас прамовы А.Лукашэнкі, але, тым не менш, сустракаўся са старшынёй Думы Генадзем Селязнёвым, іншымі ўплывовымі палітыкамі і ў цэлым карыстаўся ў Маскве незвычайнай папулярнасцю. Аднак яму выступіць пасля А.Лукашэнкі ў Думе так не ўдалося.

Паводле слоў А.Лябедзькі, аб гэтым кіраўніцтва Думы прасіў сам беларускі Прэзідэнт. З боку кіраўніцтва Дзярждумы была пастаўлена ўмова перад нашым Прэзідэнтам, што ён не будзе закранаць унутрыбеларускія пытанні, што не будзе ніякай дыскусіі. Адпаведна, кіраўнікі Дзярждумы звярнуліся з просьбай аб карэктных паводзінах і да беларускіх дэпутатаў. Апошнія згадзіліся на гэта і выканалі сваё абяцанне.

Акрамя прысутнасці ў ложы для гасцей падчас выступлення нашага Прэзідэнта ў Думе нашы парламентарыі сустракаліся з расійскімі калегамі па фракцыях: камуніст Лазавік — з камуністамі, ліберал Лябедзька — з «Яблоком» і г.д. Беларускія дэпутаты аказаліся таксама ў цэнтры ўвагі маскоўскай прэсы. У прыватнасці, А.Лябедзька назваў свае перагаворы з калегамі з «Яблока» канструктыўнымі і карыснымі.

На думку Анатоля Лябедзькі, Прэзідэнт Лукашэнка ў Думе фактычна прапанаваў расійскім дэпутатам прыняць удзел у пахаванні парламентарызму і расколу дэмакратыі ў Рэспубліцы Беларусь. «На наш погляд, Прэзідэнт хацеў атрымаць ад Дзярждумы індульгенцыю на свае дзеянні як у час рэферэндуму, так і пры верагодным прызнанні вынікаў рэферэндуму нелегітымнымі. Гэта яму не ўдалося. Нягледзячы на апладысменты часткі расійскіх дэпутатаў»,— выказаў сваё меркаванне А.Лябедзька. Ён таксама зазначыў аб сваім захапленні ўчынкам дэпутацкай групы «Яблока» і некаторых іншых парламентарыяў, якія не жадалі даваць слова А.Лукашэнку. Паводле інфармацыі А.Лябедзькі, аналагічную пазіцыю заняла і фракцыя «Наш дом — Расія», адзін з яе лідэраў, віцэ-спікер А.Шохін, выступіў з рэзкай заявай аб тым, што беларускі Прэзідэнт падмануў расійскіх парламентарыяў і выйшаў за рамкі праблем інтэграцыі, большую частку свайго выступлення прысвяціўшы беларускай унутрыпалітычнай сітуацыі. НДР, як вядома, блізкі да сённяшняга кіраўніцтва выканаўчай улады ў Расіі. Частка дэпутатаў ад НДР прапанавала дэнансаваць дагавор аб стварэнні Супольнасці на той падставе, што ён не выконваецца з-за парушэнняў правоў чалавека ў Беларусі.

А.Лябедзька абверг некаторыя моманты з выступлення А.Лукашэнкі, назваўшы іх чарговай няпраўдай, у прыватнасці аб тым, што А.Лукашэнка прапаноўваў парламенту зрабіць прапанаваныя ім папраўкі ў Канстытуцыю ў сваіх сценах... Дэпутаты зазначалі таксама, што тэма ворагаў інтэграцыі, прыўнесеная А.Лукашэнкам у Думу, надуманая. «Няма сёння ворагаў інтэграцыі, ёсць толькі розныя адносіны да яе, рацыянальныя і эмацыянальныя. І мы пераконвалі ў гэтым расійскіх дэпутатаў. Галоўным рэальным ворагам інтэграцыі з'яўляецца наша палітычная нестабільнасць»,— зазначыў, у прыватнасці, У.Нісцюк. «Мы выказалі іншы пункт гледжання на праблемы інтэграцыі, чым А.Лукашэнка»,— заявіў дэпутат М.Лазавік.

Негатыўна было ацэнена і выказванне А.Лукашэнкі аб магчымасці захавання ў Беларусі расійскай ядзернай зброі ва ўмовах расшырэння НАТО. Пытанне аб магчымым аб'яднанні Беларусі і Расіі ўжо ў студзені, аб чым аб'явіў А.Лукашэнка ў Думе, А.Лябедька пракаменціраваў як тонкі ход Прэзідэнта, які кінуў гэтым самым мяч на поле двух парламентаў. Але гэта нерэальна, і А.Лябедзька зрабіў прагноз, што кіраўніцтва РФ нейкім чынам выкажа незадаволенасць зместам выступлення А.Лукашэнкі ў Дзярждуме

Аляксадр Свірыд зазначыў, што яму было вельмі сорамна, што прадстаўнікі нашай дзяржавы прыехалі ў Маскву папрашайнічаць, прасіць слова, каб звярнуцца з думскай трыбуны да сваіх жа беларускіх выбаршчыкаў, а расіяне дыскутавалі, даваць гэтае слова беларускаму Прэзідэнту ці не. Уладзімір Нісцюк таксама зазначыў, што ён адчуваў сорам, калі беларускіх дэпутатаў і беларускага Прэзідэнта шкадавалі ў Маскве. Ён падкрэсліў, што асноўную падтрымку А.Лукашэнка атрымаў ад фракцыі Жырыноўскага. І пазней на прэс-канферэнцыі Уладзімір Вольфавіч заявіў, што Лукашэнка цяпер вышэй за Ельцына, цяпер ён кіраўнік дзвюх дзяржаў, і што цяпер Аляксандр Рыгоравіч з'яўляецца першым, хто дапамагае Расіі сабраць у адно дзяржавы, якія ад яе адкалоліся. «Уладзімір Вольфавіч зусім не цікавіцца пытаннямі эканамічнай інтэграцыі, яго галоўная мэта — вялікадзяржаўная»,— зазначыў У.Нісцюк.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

У МІНСКУ ЗАТРЫМАЛІ АРМЯН. ЗА ВЫМАГАННЕ

Нягледзячы на тое, што ўсё часцей і супрацоўнікам міліцыі, і КДБ прыходзіцца сутыкацца і раскрываць справы, звязаныя з вымаганнем, аматараў лёгкай нажывы менш не становіцца.

Не палохае зладзеяў ні тое, што яны могуць трапіць на лаву падсудных, ні тое, што злачынствы такога роду лічацца асабліва цяжкімі. Да таго ж пачасціліся і выпадкі, калі нашых прадпрымальнікаў «шарсцяць» бандыты, якія наведваюць Беларусь з блізкага замежжа. Далёка не з сяброўскіх пабуджэнняў. Апошні факт, з якім сутыкнуліся беларускія аператыўнікі, менавіта з гэтай катэгорыі.

На мінулым тыдні супрацоўнікі ўпраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі па Мінску і Мінскай вобласці ў ходзе праведзенай аперацыі затрымалі 2 грамадзян Арменіі. Затрымалі з доказамі злачынства. Ахвярай гастралёраў стаў мінскі прадпрымальнік, якому армяне ў якасці адкупнога прапанавалі заплаціць ім буйную суму ў доларах ЗША. Ён, зразумела, заплаціў. Праўда, якраз у той момант, калі злачынцы атрымалі грошы, іх «павязалі». Цяпер, несумненна, 35-гадоваму і 26-гадоваму армянам будзе час падумаць над тым, наколькі гасцінной можа быць наша рэспубліка.

Ігар ГРЫШЫН.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ у камерцыйных банках на 14 лістапада 1996 г.

Назва банка	Долар ЗША		Нямецкая марка		Расійскі рубель		Тэлефоны
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Белбізнесбанк (гал. апер. упр.) (за рас. рублі)	5900	6250	13300	13500	3.60	3.68	769-531
Белбізнесбанк (гар. дыр.)	20000	20100	13100	13200	3.60	3.70	271-906 067
Гал. упр. НБ па Мінску і Мінскай вобл.	20150		13450		3.65		266-441
Ф-л «Мілавіца» АКБ «Мінскі транзітны банк»	20100	20150	13200	13300	3.55	3.65	372-825
Пріорбанк	20000	20150	13250	13450	3.60	3.68	455-721
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	15100		10110.48		2.75		
Цэнтрабанк Расіі	5478		3635.28		100 бел. р. 24.50		

Інфармацыя прадастаўлена агенцтвам Граўцова.

ДЗЕЦІ — НАШ НАЦЫЯНАЛЬНЫ СКАРБ

Адкрытае пісьмо Прэзідэнту Беларусі

Узяцца за пяро, Аляксандр Рыгоравіч, натхніў мяне Ваш Указ № 452 ад 4 лістапада гэтага года. У ім Вы вызначылі для сябе пяць прэстыжных і важных праграм. Бясспрэчна, яны агульнадзяржаўныя, ды ўсё-такі, асмельваюся падказаць Вам яшчэ адну, можа, самую архіпатрэбную праграму. Назавём яе проста — «Дзеці Беларусі».

Дзеці — наш найдаражэйшы скарб. Няма ў Рэспубліцы больш каштоўнага скарбу. Але як мы ахоўваем і цэнім яго, якія мы гаспадары?

За апошнія пяць гадоў краіна Дзяцінства зменшылася на 120 тысяч. З карты Беларусі, па сутнасці, знік такі горад, як Пінск ці Мазыр. Кожны пяты з Дзяцей — хранічна хворы. Заложнікамі Чарнобыля па сённяшні дзень з'яўляюцца 484 тысячы Дзяцей. «Такое жыццё, — сказалі Вы ў сваёй прамове ў Вене, — звязана з пастаянным стрэсам, устойлівым павышэннем захворванняў, узнікненнем сацыяльна-псіхалагічных і эканамічных праблем».

Катастрафічна хутка расце колькасць дзяцей-інвалідаў. Ужо з'явіліся першыя пяцьсот малалетніх інвалідаў Чарнобыля. Будзем мужнымі і прызнаем: гэта пачатак канца, бо вельмі ж шмат кандыдатаў на «падарунак» атамнай трагедыі.

Нацыянальным бедствам можна назваць сацыяльных сірот. Яны выхоўваюцца ў дзяржаўных установах. А іх бацькі, пазбаўленыя правоў на Дзяцей, прадаўжаюць беспакарана чмурэць ад беспрабуднай п'яні ды пастаўляць на дзяржаўны паёк новых падкідышаў.

За тры гады, 1992—1995, у Рэспубліцы стала меней на 728 дзіцячых садоў і ясляў. Хто пасяліўся ў дзіцячых церамках, хто дазволіў іх разбураць, чаму даўгабудамі сталі дзіцячыя бальніцы, школы, басейны? Пытанняў больш, чым адказаў.

Але ж Дзеці — такі народ, што чакаць не могуць пакуль дарослыя прыйдуць да згоды, пакуль закончыцца эканамічны крызіс. Дзеці вельмі хутка растуць. Сярод іх, недзе ў вёсцы ці горадзе, набіраюцца мудрасці і моцы новыя прэзідэнты і міністры, бізнесмены і вучоныя, дэпутаты і пісьменнікі. Яны, неўзабаве, заменяць усіх нас. І вельмі важна ўсім нам паклапаціцца пра тое, каб Дзеці, нашы нашчадкі, ненарокам не праклялі нас.

Трэба прызнаць, а ўсе шчырыя сябры Дзяцей гэта высока цэняць, што ў Беларусі апошнімі гадамі зроблены смелыя крокі ў накірунку да праблем дзяцінства. Вярхоўным Саветам прыняты Закон «Аб правах дзяцей». Ёсць некалькі Прэзідэнцкіх Указаў аб ажыццяўленні гэтага Закона. Створана Нацыянальная камісія па правах дзіцяці. Ёсць план дзеянняў да канца стагоддзя.

Але паверце, Аляксандр Рыгоравіч, патрэбен яскравы прыклад, як можна клапаціцца пра Дзяцей у крызіснай сітуацыі. І тут вельмі было б важна ўключыць у згаданы Указ, як загалоўную, яшчэ адну Прэзідэнцкую праграму — «Дзеці Беларусі».

У ёй з перспектывай на два гады трэба было б вызначыць, найперш, пытанні дзіцячай медыцыны. Скіраваць сродкі на забеспячэнне дзіцячых бальніц, клінік, санаторыяў найноўшай медтэхнікай, закончыць даўгабуды і распачаць, урэшце, найважнейшыя аб'екты дзіцячай аховы здароўя. Скажам, у Гомелі, каторы год «пад сукном» праект абласной дзіцячай бальніцы. У Мінску трэба тэрмінова ўзвадзіць новы будынак дзіцячага Цэнтра радыяцыйнай абароны дзяцей, займець такія ўстановы ва ўсіх абласцях.

Па майму глыбокаму перакананню, усе (!) Дзеці Беларусі павінны штогод праходзіць комплекснае медыцынскае абследаванне. Ранняя дыягностыка — шлях да выратавання ад хвароб. У нас жа па сённяшні дзень, хаця з дня аварыі праляцела дзесяць гадоў, сотні тысяч дзяцей ні разу глыбінна не абследаваліся. У многіх школах мне расказвалі, як з раёна залятаюць да іх медыкі і за гадзіну «осматривают» усіх вучняў. А адна дзяўчынка, якой нечакана зрабілі аперацыю на рак шчытападобнай залозы, прызналася мне, што «шарык» на шыі агледзела яе мама. Сама яна ў бальніцы ніколі не была.

Чарговым пунктам у новую Прэзідэнцкую праграму просіцца праблема аздараўлення Дзяцей.

Не зраблю адкрыцця Вам, Аляксандр Рыгоравіч, што з гадамі ўсё меней і меней Дзяцей маюць магчымасць правесці лета ў чыстай зоне, харчавацца чыстымі прадуктамі. А медыкі сцвярджаюць: летні адпачынак дзяцей пасля чарнобыльскай трагедыі стаў фактарам медыцынскім, аздараўленчым. І ў сувязі з тым наспявае дзяржаўная адказнасць за вырашанне гэтай праблемы. Яна такая, што вымушае аб'яднаць намаганні і бюджэтныя, і грамадскія, і дабрачынныя. Ёсць вопыт добраахвотнага збору грошай на рэферэндум. Яго б варта выкарыстаць у пошуку сродкаў на аздараўленне Дзяцей.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

АДНЫМ СКАЗАМ

Узровень беспрацоўя па рэспубліцы на 1 лістапада ў цэлым **склаў 3,33 працэнта** ад колькасці працаздольнага насельніцтва.

З пачатку гэтага года ў аддзелы міліцыі **паступіла 116 ананімных тэлефонных званкоў** аб выбуховых устройствах, якія быццам бы ўстаноўлены на розных аб'ектах.

З мая 859 гаспадарак рэспублікі атрымалі па лізінгу **1 тысячу трактароў «МТЗ»** на суму 144,8 мільярда рублёў, а 89 сельгаспрадпрыемстваў з ліпеня — **90 кормаўборачных камбайнаў** на 70 мільярдаў.

Асноўная па колькасці група банкаў (15 адзінак) мае статутны фонд ад **1 да 2 мільёнаў ЭКЮ.**

Сукупная грашовая маса за 9 месяцаў павялічылася на 7128 мільярдаў рублёў, або на 39,7 працэнта, склаўшы на канец верасня 25.060 мільярдаў рублёў, а яе рублёвая частка — адпаведна на 6683 мільярды рублёў, або на 53,8 працэнта, і 19.111 мільярдаў рублёў.

Сярод беспрацоўных каля 20 працэнтаў складаюць асобы, **якія вызвалены з прадпрыемстваў** у сувязі з ліквідацыяй або скарачэннем штатаў.

Па сцвярджэнню Імперскага каледжа і музея натуральнай гісторыі ў Лондане, **дыназаўры загінулі** пасля таго, як гіганцкі астэроід 65 мільёнаў гадоў назад упаў на Зямлю: наступствы ўдара былі раўназначныя выбуху 10.000 вадародных бомбаў.

Розгалас

Прыватызацыя дае вынікі

Многія бачаць апошнім часам на вуліцах Мінска замест былых шэраньких прадуктовых крам зззяючыя чыстыя шыльды: «Прадукты», «Прадсервіс», «Міні-Еўропа».

І міжволі спыняешся, перш чым зайсці: а раптам гэта чарговы «супермаркет» ці «супермаркецік», дзе, пагледзеўшы на цэны, адразу нешта не есці, ні жыць не хочацца... Але не — гэта звычайная крама, дзе вы набываеце неабходныя вам прадукты па звыклых цэнах плюс атрымліваеце эстэтычнае задавальненне ад чысціні, парадку і сервісу.

Што ж здарылася? Можа, нарэшце пачынаюць даваць вынікі шматгадовыя перабудовы, новаўвядзенні і г. д.? З гэтым пытаннем мы звярнуліся да начальніка кіравання новымі тэхналогіямі і інвестыцыямі Генадзя Хвашчэўскага:

— Амаль усе крамы сёння ў Мінску — калектыўныя, арэндныя ці прыватныя прадпрыемствы. На ўласныя сродкі — за кошт прыбытку ці крэдыту — яны робяць рамонт, перааблсталяванне. І рана ці позна ўсе прадуктовыя крамы будуць гэткімі.

Чаму практычна не адрозніваюцца цэны? На гэта пытанне наступным чынам адказаў нам начальнік кіравання арганізацыі Генадзь Мельнік:

— Ну, вось не ведаю. Усё гэта чымсьці патыхае... Такога проста не можа быць! Вы спытайце ў іх самі — я думаю, нешта там нячыста...

Спыталі. Аказалася, усё чыста. І сапраўды, як сказалі мне ў адной з крам, «навошта падымаць цэны, калі грошы, якія былі ўкладзены ў рамонт, акупаюцца тым, што да нас куды з большай ахвотай ходзяць? Тых жа прадуктаў у нашай краме купляецца ўдвая больш, чым у звычайнай. Чысты прыбытак дазваляе заставацца спакойным яшчэ доўгі час...»

Так, прыватызацыя і пачатак пераходу да рыначных адносін пачынаюць прыносіць плён. Пачакаем — можа, і дажывём да тых часоў, калі на першым месцы будзе стаяць чалавек, асоба...

Яна САВІЦКАЯ.

«Мае песні — шум чарота...»

Сотыя ўгодкі з дня нараджэння Міхася Чарота, аднаго з пачынальнікаў сучаснай беларускай літаратуры, урачыста адзначылі на пухавіцкай зямлі.

Святочныя мерапрыемствы ў гонар земляка былі наладжаны ў гарадскім пасёлку Рудзенск, дзе, між іншым, і сёння жывуць пляменніцы паэта — Ніна Сямёнаўна Давыдоўская і Соф'я Сямёнаўна Пякарская. Урачысты вечар прайшоў і ў Мар'інай Горцы — раённым цэнтры Пухаўшчыны.

А 5 лістапада творчая інтэлігенцыя беларускай сталіцы сабралася ў Доме літаратара — таксама дзеля ўшанавання памяці выдатнага пісьменніка, грамадскага дзеяча, колішняга рэдактара газеты «Савецкая Беларусь» Міхася Чарота, жыццёвыя і творчыя сцежкі-дарожкі якога абарваў сумна вядомы, трагічны 1937 год.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Сакраты выходзяць з «Сакрацікаў»?

Рэкордную колькасць удзельнікаў — 34 каманды з пятнаццаці гарадоў Беларусі — сабраў IV чэмпіянат рэспублікі па інтэлектуальных гульнях сярод школьнікаў, які з 8 па 10 лістапада прайшоў у Магілёве.

Асноўнае саперніцтва ў фінальным турніры (дарэчы, сёлета адбор у яго быў жорсткі як ніколі: так, у папярэднім розыгрышы ўдзельнічала амаль шэсць дзесяткаў каманд толькі з аднаго Мінска) разгарнулася, па традыцыі, паміж прадстаўнікамі Гомельшчыны і Магілёўшчыны. У выніку галоўны прыз гульні «Што? Дзе? Калі?» дастаўся гаспадарам — камандзе «Магілёўскія ільвяняты», а кубак у «Брэйн-рынгу» шчасліва ўсміхнуўся «Сакрацікам» з Рагачова. Што да астатніх, то апроч самых розных прызоў і падарункаў яны атрымалі не толькі цудоўную магчымасць праверыць сваю інтэлектуальную падрыхтоўку, але і адпачыць у апошнія дні канікулаў у горадзе на Дняпры.

Між тым, як паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэзідэнт Беларускай лігі інтэлектуальных каманд усім добра вядомы Леанід Клімовіч, цяпер чэмпіянаты Беларусі сярод школьнікаў будуць праходзіць штогод менавіта падчас асенніх канікулаў. Мяркуецца, што ў наступным годзе турнір маладых інтэлектуалаў прыме Віцебск.

Сяргей ГРЫБ.

Прышэсце доўгачаканага тома

У падпісчыкаў шматтомнай «Энцыклапедыі гісторыі Беларусі» — падзея. Пабачыў свет трэці том унікальнага і арыгінальнага выдання.

Гэтым разам пад адной вокладкай сабраны артыкулы ў межах слоў: «Гімназіі — кадэнцыя».

Прыгожа ілюстраваны, насычаны вялікай колькасцю фотаздымкаў, трэці том выдадзены тыражом у 10.000 экземпляраў. Будзем спадзявацца, што «Энцыклапедыя гісторыі Беларусі» трапіць у кожную бібліятэку краіны і да некаторых беларусаў. Тыраж вядомай дванаццатитомнай «Беларускай савецкай энцыклапедыі» быў роўны 25.000 (апошні, дванаццаты, том — 30 тысяч экземпляраў). Так што і раней універсальную беларускую кнігу не ў кожным доме мець хацелі. З прыбалтыйскай цікавасцю да ўласных энцыклапедый, нашу, беларускую, цікавасць, відаць, не параўнаць.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Міжнародны студэнцкі тыдзень у Мінску

Па рашэнню Міжнароднага саюза студэнтаў 17 лістапада штогод адзначаецца ва ўсім свеце як Міжнародны дзень студэнтаў. А тыдзень, які папярэднічае гэтаму дню, аб'яўлены Міжнародным студэнцкім тыднем.

Беларускі Саюз моладзі, прымаючы ўдзел у гэтай акцыі, пачынае яе з правядзення Рэспубліканскага фестывалю каманд КВЗ сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і прафтэхвучылішчаў. На фестываль збіраюцца каманды з Мінска, Пінска, Баранавіч, Барысава, Бабруйска, Магілёва. Лепшых з іх пасля фестывалю чакае чэмпіянат.

Беларускі Саюз моладзі стаў ініцыятарам правядзення ў гэтыя дні сярод студэнтаў Мінска сустрэч з зоркамі элітарнага клуба «Што? Дзе? Калі?» Такія вядомыя прозвішчы, як Друзь, Бялка, Пааташоў, Бурда, Голубева знаёмы аматарам гэтых трох кавэрзных пытанняў на тэрыторыі ўсяго былога Саюза. Увасабіць зорак элітарнага клуба можна будзе ўбачыць на адной з сустрэч у актавай зале педуніверсітэта 16 лістапада ў 18 гадзін.

На працягу студэнцкага тыдня праходзіць падрыхтоўка да першага своеасаблівага фестывалю, які праводзіць Беларускі Саюз моладзі, — «Рок-універсітэт». Заяўкі на ўдзел у фестывалі падалі ўжо 12 універсітэцкіх рок-груп.

Так што ўсіх аматараў рока 28—30 лістапада чакае Відовішча.

Аксана АСПІШЧАВА.

КРЫМІНАЛ

Плакалі грошыкі

Пракуратурай рэспублікі завершана следства ў адносінах да намесніка дырэктара вытворча-камерцыйнай фірмы «Ювель» Уладзіміра Дуброўскага.

У. Дуброўскі абвінавачваецца ў тым, што, працуючы дырэктарам Віцебскага філіяла камерцыйнага банка «Дукат», ненадлежным чынам выконваў свае службовыя абавязкі, ажыццявіўшы здзелкі, якія выходзілі за межы яго правоў і паўнамоцтваў. У парушэнне нарматыўных актаў, якія рэгламентуюць банкаўскую дзейнасць, без дазволу Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь у 1995 годзе выдаў міжбанкаўскі крэдыт у суме 14 мільярдаў рублёў расійскаму камерцыйнаму банку «Смаленск». АКБ «Смаленск» грошы не вярнуў, рэспубліка чарговы раз панесла значныя страты. Крымінальная справа накіравана ў суд, які і вызначыць Дуброўскаму меру пакарання за учыненае.

Аляксей ТАРАНАЎ, старшы памочнік Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь.

Карупцыя і як з ёю змагацца

Сярод праблем, якія сёння хвалююць людзей у найбольшай ступені, разам з ростам цэн, пагаршэннем матэрыяльнага стану, недастатковым узроўнем заробку, памерам пенсій і стыпендый, пагаршэннем крымінагеннай сітуацыі, стаіць і праблема карупцыі ў структурах улады.

Што такое карупцыя? У тлумачальным слоўніку У. І. Даля (выданне пачатку 80-х гадоў XIX стагоддзя) тлумачэнне гэтага слова вы не знойдзеце, а вось «Словарь иностранных слов» (М., 1988) на старонцы 263 утрымлівае наступнае азначэнне: «Коррупция (лат. corruptio) — подкуп, продажность общественных и политических деятелей, должностных лиц в капиталистическом обществе»; у слоўніку С. І. Ожагава — «В буржуазных странах: подкуп взятками, продажность должностных лиц, политических деятелей» (М., 1983, с. 264).

На пытанне «У якой ступені распаўсюджана карупцыя ў органах дзяржаўнай улады і кіравання нашага горада?», якое было зададзена жыхарам Полацка і Наваполацка падчас вераснёўскага этапу сацыяльнага маніторынгу «Улада і людзі» (у апытанні па квотна-прапарцыянальнай выбарцы бралі ўдзел 1500 рэспандэнтаў) толькі 2,1 працэнта палачан і 1,9 працэнта наваполачан адказалі: «Не распаўсюджана», што распаўсюджана ў нязначнай ступені — адпаведна 9,4 і 12,8 працэнта, што ў значнай ступені — 48,1 працэнта жыхароў Полацка і 56,2 працэнта — Наваполацка. У выніку, што карупцыя распаўсюджана ў гарадскіх органах улады ў значнай ступені, перакананы 68,8 працэнта палацкіх беспрацоўных і 72,7 працэнта — наваполацкіх, спецыялістаў і служачых — адпаведна 54,4 і 58,7 працэнта, прадпрымальнікаў — 66,7 і 70,0 працэнта, рабочых — 49,7 і 58,4 працэнта. Узроставыя паказчыкі гэтай групы рэспандэнтаў характарызуюцца наступным чынам (у працэнтах):

	18—29	30—44	45—54	55 і >
Полацк	55,6	48,4	54,5	48,1
Наваполацк	61,2	59,1	55,0	45,2

Якія ж паўнамоцтвы не хапае сёння кіраўнікам нашых гарадскіх улад, каб вырашаць гэтую праблему не на словах, а на справе?!

Выйсце, на наш погляд, знаходзіцца:

па-першае, у сапраўднай адукацыі работы органаў улады;

па-другое, у шырокай інфармаванасці насельніцтва аб іх рабоце;

па-трэцяе (і гэта галоўнае), абранне кіраўнікоў мясцовых улад непасрэдна жыхарамі адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі.

Васіль ШАЙКОЎ, загадчык кафедры гісторыі і сацыялогіі Полацкага дзяржаўнага універсітэта.

ВАМ АДКАЗВАЕ ЮРЫСТ

Жыццёвыя праблемы, якія цікавяць і хвалююць рабочага чалавека

На пытанні нашых чытачоў адказвае начальнік аддзела заканадаўства юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства працы Людміла Барысаўна АЛІКЕР:

Я — рабочы. Пры паступленні на работу ў будаўнічую арганізацыю мне прапанавалі заключыць кантракт тэрмінам на 1 год. Ці правільна гэта?

— У адпаведнасці з артыкулам 256 КЗаП Рэспублікі Беларусь кантракты могуць заключацца з работнікамі толькі ў выпадках, прадугледжаных заканадаўчымі актамі, пастановамі Кабінета Міністраў рэспублікі, пры ўмове абавязковага ўстанаўлення ў адпаведным нарматыўным акце канкрэтнай мінімальнай кампенсацыі за пагаршэнне прававога становішча работніка.

Заканадаўства не ўстанаўлівае прымянення кантрактаў у адносінах да рабочых. Наймальнік не мае права самастойна выкарыстоўваць гэты від працоўнага дагавора, таму што ў такіх выпадках пагаршаецца становішча работніка. Згодна з артыкулам 5 КЗаП наведзеныя адміністрацыяй умовы дагавора з'яўляюцца несапраўднымі.

Я звольнена з работы па ўласнаму жаданню. Служба занятасці, у якую звярнулася для працаўладкавання, прызнала прычыну звальнення няўважлівай і адмовіла ў выплаце дапамогі па беспрацоўю, а ў мяне двое дзяцей да 14 гадоў.

— Калі ў якасці беспрацоўнай рэгіструецца жанчына, якая звольнілася па ўласнаму жаданню, і ў яе працоўнай кніжцы адсутнічае запіс аб уважлівай прычыне звальнення, дык доказам, што ў яе ёсць дзеці да 14 гадоў, можа служыць пасведчанне аб іх нараджэнні. А ў такіх выпадках дапамога павінна быць назначана.

З'яўляюся ўдзельнікам ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. На апошнім месцы работы адпрацаваў ужо 8 месяцаў. Сабраўся ўзяць дадатковы двухтыднёвы водпуск, які прадастаўляецца чарнобыльцам, але кіраўнік адмовіў, матывуючы тым, што я не прапрацаваў 11 месяцаў. Ці правільна ён зрабіў?

— Закон «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС прадугледжвае, што ўдзельнікі ліквідацыі вынікаў гэтай катастрофы ў 1986—87 г.г. маюць права на атрыманне штогадовага дадатковага водпуску працягласцю 14 каляндарных дзён з захаваннем заработнай платы. Больш таго, такі дадатковы водпуск прадастаўляецца адзін раз у каляндарным годзе незалежна ад часу, адпрацаванага ў наймальніка.

Зыходзячы з выкладзенага, дадатковы водпуск павінен быць вам дадзены пры ўмове, што ў 1996 годзе вы не выкарысталі яго на ранейшым месцы работы.

Мне прадастаўлены чарговы водпуск з 21 кастрычніка г.г. Як інвалід, я маю права на водпуск працягласцю аднаго каляндарнага месяца. Адміністрацыя лічыць, што пасля заканчэння водпуску я павінен выйсці на работу 20 лістапада, а я лічу — 21 чысла гэтага месяца. А як правільна па закону?

— У адпаведнасці з часткай другой артыкула 67 КЗаП Рэспублікі Беларусь, а таксама з артыкулам 31 Закона «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь» інвалідам штогадовы водпуск прадастаўляецца працягласцю не менш аднаго каляндарнага месяца.

Колькасць каляндарных дзён адпачынку залежыць ад даты яго атрымання, а больш дакладна — ад таго, у якім месяцы працуючы інвалід ідзе ў водпуск. Так, калі водпуск яму даецца з 22 красавіка 1996 г., працягласць яго складзе 30 календарных дзён (г. зн. па 29 мая ўключна), а калі, як у дадзеным выпадку, ён пайшоў з 21 кастрычніка — 31 каляндарны дзень (па 20 лістапада ўключна). Значыць на работу вам трэба выйсці 21 лістапада.

Работніку нашага прадпрыемства прыгаворам суда вынесена пакаранне ў выглядзе папраўчых работ тэрмінам на 1,5 года. Ці падлягае ўключэнню гэты перыяд у стаж для прадастаўлення чарговага водпуску?

— Цікавае і неардынарнае пытанне. Дык вось, у артыкуле 99 Папраўча-працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь запісана, што асуджаным да папраўчых работ у час адбывання імі пакарання чарговы водпуск не прадастаўляецца. Час адбывання пакарання ў стаж, які дае права на водпуск, не ўключаецца. Калі ў работніка да суда быў поўны стаж, дык яго, пасля адбыцця пакарання, далучаць да наступнага, г. зн. стажу, зробленаму пасля адбыцця пакарання.

Іншыя віды водпускаў гэтым асуджаным прадастаўляюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам аб працы.

Матэрыял да друку падрыхтавала Наталля ДОЎНАР, юрыдычны кансультант «Звязды».

«Мы з ім аднолькавыя пенсіянеры», — жартуе Уладзімір Міхайлавіч, паказваючы на свой трактар.

Справа ў тым, што калісьці трактар «Т-150» лічыўся ў калгасе зусім спрацаваным, неперспектыўным для рамонту. Толькі ўмелыя рукі старэйшага механізатара Уладзіміра Міхайлавіча Бандарэвіча здолелі вярнуць тэхніку ў строй.

Больш за сорак гадоў заняты гэты трактарыст будзённай, але вельмі важнай справай вясковага механізатара. Здаецца, час ужо пайсці адпачыць на пенсіі, дык ці ж пакіне ён працу, якая напаўняе сабою ўсё жыццё вяскоўца?

Сёлета Уладзімір Міхайлавіч, як і штогод, быў заняты на ўсіх відах палявых работ: рыхтаваў глебу, сеяў, збіраў ураджай. Летам на камбайне «Ніва» ўбраў 104 гектары збожжавых і заняў у спаборніцтве першае месца.

Такія механізатары, паляводы, жывёлаводы складаюць залаты фонд перадавога на Валожыншчыне калгаса імя К. Маркса.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

Валожынскі раён.

ГАСЦЁЎНЯ АСТАПА БЕНДЭРА

НЕСТАНДАРТНЫЯ МЕТАДЫ БІЗНЕСУ І ЭКАНАМІЧНАЕ МАХЛЯРСТВА

(ВЫТРЫМКІ З КНІГІ)

Пачатак у №262.

ВЫКАРЫСТАННЕ ЛЬГАТУЕМАГА ПРАДПРЫЕМСТВА

Арганізуецца прадпрыемства, якое мае льготу па падатку на прыбытак (напрыклад, прадпрыемства інвалідаў). Затым тыя ж асобы ствараюць яшчэ некалькі высокадаходных прадпрыемстваў. Прыбытак такіх фірмаў пад выглядам аплаты за міфічныя работы, паслугі, штрафныя санкцыі пераводзяцца на прадпрыемства, якое мае льготы па падаткаабкладанню. Для страхоўкі рыхтуюцца неабходныя дагаворы аб сумеснай дзейнасці, тэхнічным супрацоўніцтве, узаемнай дапамозе і г. д.

Калі прыходзіцца ствараць новыя прадпрыемствы, тэрытарыяльна падкантрольныя адной і той жа падатковай інспекцыі, то на пасаду кіраўнікоў прадпрыемства афармляюцца пабочныя асобы, якія толькі падпісваюць паперы.

Калі надыходзіць час заканчэння льготы па падатку на прыбытак, дзейнасць такога прадпрыемства «замірае» і тымі ж асобамі арганізуецца новае прадпрыемства, якое дзейнічае па ранейшай схеме.

«ПРАБІ» САБЕ ЛЬГОТУ І ВЫКАРЫСТАЙ ЯЕ

У вас не паўставала пытання, чаму даюць падатковыя льготы? Таму што ў гэтым хтосьці моцна зацікаўлены.

Ідэальны варыянт — знайшоўшы зручную прычыну «прабіць» ільготу праз вышэйшы заканадаўчы орган. Гэта дае магчымасць мінімум год здымаць «тлустыя вяршкі» як ад сваёй дзейнасці, так і ад дзейнасці тых, хто хоча гэту льготу выкарыстаць.

Навошта лавіць мышэй, калі можна зняць вяршкі?

Лозунг тлустых катоў.

Стварэнне ўмоў для такой законнай мінімізацыі падатковых плацяжоў магчыма толькі пры наяўнасці моцных лабістаў у органах дзяржаўнага кіравання.

Што можа быць больш высакародным, чым дапамога інвалідам? Таму ў свой час зацікаўленыя асобы вырашылі «прабіць» для прадпрыемстваў інвалідаў істотныя падатковыя льготы. Магчымасць такога рашэння аблягчалася тым, што для прадстаўнікоў інвалідаў у беларускім Вярхоўным Савеце была зарэзервавана пэўная колькасць месцаў, якія і займалі кіраўнікі такіх таварыстваў.

Ільготы былі заканадаўча прыняты, і вельмі хутка таварыствы інвалідаў абзавяліся сотнямі даччыных прадпрыемстваў, якія на законнай падставе плацілі мінімальныя падаткі ў бюджэт і зусім незаконна давалі буйны хабар зацікаўленым асобам.

Праз некалькі гадоў квоту для інвалідаў у Вярхоўным Савеце анулявалі разам з істотнай часткай падатковых ільгот. Пасля гэтага колькасць даччыных прадпрыемстваў пры таварыствах інвалідаў значна скарацілася, а настрой кіраўніцтва такіх таварыстваў рэзка пагоршыўся.

Вельмі важна «дружыць» таксама з іншымі ўладамі, якія могуць даць вельмі істотныя падатковыя і мытныя льготы. У выніку з'яўляецца рэальная магчымасць разбагацець.

ГРОШЫ ТРЫМАЮЦЦА Ў РАЗЛІКАХ

Фактычна атрыманы прыбытак проста ганяецца туды-сюды ад аднаго прадпрыемства да другога пад выглядам узаемаразлікаў за міфічную дзейнасць. У бухгалтарскім уліку гэта дае магчымасць атрыманыя грошы аб'явіць не выручкай ад рэалізацыі прадукцыі, работ ці паслуг (г. зн. не адносіць на балансавы рахунак 46), а ўлічваць іх як разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі (рахунак 60), разлікі з рознымі дэбіторамі і крэдыторамі (рахунак 76) і да т. п. Тым самым прыбытак, які падлягае падаткаабкладанню, не фарміруецца і, адпаведна, падаткі не плацяцца.

НЕАПРЫХОДАВАННЕ ВЫРУЧКІ

Па дамоўленасці з пастаўшчыком тавару аплата за яго афармляецца як узаемаразлік па якой-небудзь дзейнасці. Тавар у фірме-атрымальніку не прыходуецца. Пасля рэалізацыі тавару ў рознічным гандлі дакументы на атрыманне тавару знішчаюцца. Грошы, атрыманыя ад рэалізацыі, мінуючы апрыходаванне па касе, ідуць у кішэню. Наяўнасць ці адсутнасць касавых апаратаў для ўмельцаў нічога не мяняе. Такім чынам, ні сам тавар, ні атрыманая выручка ў дакументах бухгалтарскага ўліку не фіксуюцца, і падаткаў плаціць не трэба.

У сваю чаргу пастаўшчык факт выбыцця тавару ў дакументах бухгалтарскага ўліку афармляе спісаннем на страты пад выглядам псавання ці крадзяжу тавару. Такім чынам, ён не толькі не плаціць падатак на атрыманы ад рэалізацыі прыбытак, а, наадварот, зніжае падаткаабкладаемую базу за кошт спісання на страты нібыта сапсаванага ці ўкрадзенага тавару. Прычым афармленне спісання патрэбна толькі ў тым выпадку, калі сам тавар у такога пастаўшчыка быў апрыходаваны (што магло і не рабіцца).

ПЕРАЛІЧЭННЕ СРОДКАЎ НА ДАБРАЧЫННЫЯ МЭТЫ

Спачатку пералічваюцца ўзносы на дабрачынныя мэты (напрыклад, бюджэтным установам і арганізацыям культуры, спорту), што абкладаюцца паніжаным падаткам. Затым гэтыя грошы (за мінусам пэўных камісійных) вяртаюцца прадпрыемству назад праз камерцыйныя структуры, якія заўсёды маюцца пры такіх арганізацыях. Вяртанне часта робіцца шляхам узносаў у статутны фонд прадпрыемства, якое аказала дабрачыннасць.

СТВАРЭННЕ РЭЗЕРВУ СУМНІЎНЫХ ДАЎГОЎ

Падаткаабкладаемы прыбытак зніжаецца за кошт стварэння рэзерваў сумніўных даўгоў, якія адносяцца на выніках гаспадарчай дзейнасці.

Пад сумніўным доўгам у прадпрыемства звычайна прызнаецца яго дэбіторская запазычанасць, якая не пагашана ў тэрміны, устаноўленыя дагаворамі, і не забяспечана адпаведнымі гарантыямі.

АЖЫЦЦЯЎЛЕННЕ ДЗЕЙНАСЦІ ПРАЗ ПРАДПРЫМАЛЬНІКАЎ

Калі даходы прадпрыемства абкладаюцца па стаўках вышэй, чым яны ўстаноўлены для прадпрымальнікаў, зусім натуральна працаваць праз апошніх. Такі метад шырокае распаўсюджанне атрымаў у відэапаказе, гульнявым бізнесе і ў аналагічных відах дзейнасці, што абкладаюцца асабліва высокім падаткам.

Адмоўным момантам афармлення здзелак праз прадпрымальнікаў з'яўляецца іх поўная маёмасная адказнасць. Але ўвесь даход можна раскласці на прадпрымальніка і якую-небудзь юрыдычную асобу. Пры гэтым дагавор фармулюецца такім чынам, што прадпрымальнік атрымлівае амаль увесь даход, а ўсю адказнасць нясе таварыства з (вельмі) абмежаванай адказнасцю, якое мае мінімальны статутны фонд.

Аб умовах рэалізацыі даведніка можна даведацца па тэлефонах (017) 2684560, 2691114.

Аляксандр ЛУЧАНОК, кандыдат эканамічных навук.

Затрыманы «воцатны» махінатар

Напярэдадні мінулых выхадных дзён сумесная аператыўна-следчая група ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю МУС і АБЭЗ Цэнтральнага РУУС г. Мінска выкрыла і арыштавала чарговага паслядоўніка знакамітага махляра Астапа Бендэра.

Як высветлілася, да сваёй нячыстай справы 25-гадовы непрацуючы К. рыхтаваўся загадзя. Спачатку да яго трапіў пашпарт аднаго няўважлівага грамадзяніна, які той згубіў. Злачынца ўклеіў у чужы дакумент уласныя фотакарткі. Потым ён нейкім таемным чынам разжыўся на афіцыйныя паперы і пячатку нібыта Клецкага масларобчага камбіната.

Наладзіўшы кантакты з таварыствам з абмежаванай адказнасцю са сталіцы, дамовіўся аб атрыманні для «свайго» прадпрыемства «аплачанай» вялікай партыі 70-працэнтнай воцатнай кіслаты. Вынік рэалізацыі пагаднення атрымаўся сумным для аферыста: міліцыя нечакана з'явілася якраз у той момант, калі К. кіраваў пагрузкай 99,8 тысячы бутэлек з прадуктам на суму 1,2 млрд. рублёў у два фургоны на складзе ў непрыметным завулку.

Сяргей ХРЫПАЧ, прэс-цэнтр МУС.

ЭКСКЛЮЗІЎ

Дэн ДЭВІДСАН:

«Інтэлектуальны патэнцыял вашай краіны вялізны...»

Прафесар славіст Дэн Дэвідсан узначальвае амерыканскі Савет па супрацоўніцтву ў галіне адукацыі і вывучэння моў (ACCELS). Нядаўна гэты Савет сумесна з інфармацыйнай службай ЗША правёў у Мінску канферэнцыю для ўдзельнікаў праграм Эдвін С. Маскі і «Акт у падтрымку свабоды» на тэму «Дэмакратычны грамадскі лад і роля грамадскіх ініцыятыў у дэмакратычных грамадствах».

Наш карэспандэнт Таццяна АНТОНАВА ўзяла інтэрв'ю ў прафесара Дэна ДЭВІДСАНА.

— Пан прафесар, я ведаю, што вы выдатна размаўляеце па-руску, нямала часу правялі ў Расіі, з'яўляецеся спецыялістам ў галіне рускай філалогіі. А як даўно пазнаёміліся з Беларуссю?

— Гэта адбылося даўно, яшчэ тады, калі я вучыўся ў Гарвардскім універсітэце. Пачатак 70-х гадоў — гэта быў час, калі ў Гарвардзе працавалі выдатныя славісты з Еўропы. Сярод іх я помню Рамана Якабсана і Кірыла Тараноўскага. Пад іх кіраўніцтвам мы вывучалі ўсе славянскія мовы — царкоўнаславянскую, балгарскую, сербскахарвацкую, украінскую, рускую і беларускую. Усе тэксты мы вывучалі па арыгіналах. Беларусь я пазнаў праз Скарыну. Мы ўсе, студэнты-філолагі, займаючыся ў аспірантуры, з вялікай ахвотай чыталі напісанае вашым філосафам і паэтам Скарынай. Я вельмі ганарыўся тым, што пазнаў Скарыну. Усе мы разумелі, які гэта высокі ўзровень, якая вяршыня ў сусветнай культуры...

— Пэўна, з-за Скарыны ў вас ужо апрыёры была цікавасць да малавядомай ці нават зусім невядомай для Захаду краіны — Беларусі?

— Так. Але пазнаёміцца з гэтай краінай мне давялося толькі ў пачатку 90-х гадоў. Калі я стажыраваўся ў Маскве, то імкнуўся трапіць у Мінск. Але зрабіць гэта было даволі цяжка. На жаль, у 70—80-я гады замежныя грамадзяне не мелі права ездзіць далёка ад Масквы. Таму мае кантакты з Беларуссю абмяжоўваліся завочным знаёмствам з беларускімі спецыялістамі ў галіне філалогіі, і ў прыватнасці славістыкі.

— Але цяпер вы часты і жаданы госць у нас...

— Я жыву пастаянна ў ЗША, але ў Беларусі бываю цяпер вельмі і вельмі часта. Гэтага вымагаюць мае службовыя абавязкі. Пасля выкладчыцкай працы ў Гарвардскім універсітэце, а пасля ў Эмерскім (гэта непадалёк ад Гарварда) я ўзначаліў інстытут рускай мовы ў Філадэльфіі пры Гэрын Маур універсітэце. І з таго часу я там працую. Але з развіццём нашых навуковых кантактаў, праграмай абмену адукацыйнымі праграмамі я чытаю лекцыі, вяду аспіранцкія семінары ўсяго толькі раз на тыдзень. Увесь астатні час я аддаю рабоце ў амерыканскім Савеце па супрацоўніцтву ў галіне адукацыі і вывучэння моў.

— Пан Дэвідсан, Савет, які вы ўзначальваеце, мае свае філіялы ва ўсіх былых краінах СССР?

— Так. За выключэннем балтыйскіх краін — Літвы, Латвіі, Эстоніі. Што цікава, амерыканскі Савет па супрацоўніцтву ў галіне адукацыі і вывучэння моў заявіў пра магчымасць супрацоўніцтва з Беларуссю яшчэ ў 1972 годзе. Але рэальная праца распачалася толькі з 1992 года.

— Чатыры гады, безумоўна, тэрмін не вялікі, але дастатковы для таго, каб мець сваё меркаванне пра краіну. Мне цікава пачуць вашу думку, як спецыяліста, пра ўзровень адукацыі ў Беларусі, а таксама пра тое, як Беларусь удзельнічае ў міжнародных праграмах.

— Адразу магу сказаць, што інтэлектуальны патэнцыял, навуковыя традыцыі маюць у вашай краіне ўзровень найвышэйшы. Я, прынамсі, ведаў гэта задоўга да таго, як з'явілася магчымасць пабываць тут. Узровень тэарэтычнай, фундаментальнай навукі — проста сусветны. Праўда, як ва ўсіх былых краінах таталітарнай сістэмы, былі і некаторыя дэфіцыты. Напрыклад, у гуманітарнай галіне. Таму мяне, як гуманітарыя, вельмі цікавіла абнаўленне гуманітарнай адукацыі ў Беларусі.

Што датычыцца ўмоў работы ў Беларусі, я сказаў бы, тут быў момант непрадказальнасці. Нам ніхто не перашкаджаў у правядзенні адкрытых конкурсаў для вучняў, для настаўнікаў, маладых даследчыкаў — аспірантаў, студэнтаў. Я хачу заўважыць, што беларусы заўсёды выдзяляліся на агульным фоне: у час падавалі заяўкі, мелі даволі высокі ўзровень ведання англійскай мовы, нягледзячы на тое, што Беларусь у прынцыпе была не вельмі падключана да міжнароднага супрацоўніцтва. Тым не менш, такое добрае веданне англійскай мовы можа сведчыць пра пэўны ўзровень выкладання замежнай мовы ў краіне.

Такім чынам, як вы зразумелі, ніякіх асаблівых складанасцей у Беларусі і з беларусамі ў нас не ўзнікала. Але ж калі ўсё добра, то, натуральна, хочацца, каб было яшчэ лепей. Непакоіць у гэтым плане хіба што адно: марудны тэмп адкрыцця, выкарыстання маладых талентаў у Беларусі. Бо бывае і так, на жаль, што вашыя маладыя людзі, якія ў нас стажыраваліся і атрымалі выдатную еўрапейскую падрыхтоўку ў сваёй галіне, калі вяртаюцца на радзіму, то аказваюцца незапатрабаванымі. Прынамсі, ведаючы такую сітуацыю, амерыканскі Савет па адукацыі стараецца не губляць з поля зроку тых, хто пабываў у нас на вучобе, мы наладжваем для іх семінары, сустрэчы.

— А ці часта здараюцца такія выпадкі, што тыя беларусы, якія паехалі вучыцца ў ЗША, не вярталіся назад? Якая тут палітыка амерыканскага ўрада?

— Усё, што ажыццяўляецца пад эгідай міждзяржаўных праграм у сферы адукацыі, мае высокі імідж у нашай краіне. Стыпендыі лічацца прэстыжнымі. Прэтэндэнты на такія стыпендыі павінны вытрымаць складаны конкурс. Але ўсе, хто трапіў на вучобу ў ЗША такім чынам, павінны пасля вярнуцца ў сваю краіну. Гэта адна з умоў навучання. Дарэчы, у навучэнцаў і віза такая, што не дае ім магчымасці заставацца легальна ў краіне пасля заканчэння вучобы. Таму ўсякія размовы пра тое, што ЗША «высмоктвае з іншых краін інтэлект», не маюць пад сабой ніякай глебы.

— Давайце пагаворым пра тое, што ўдалося ажыццявіць за гэтыя чатыры гады амерыканскаму Савету па супрацоўніцтву ў галіне адукацыі і вывучэння моў у Беларусі?

— Штогод па конкурсу для вучняў адпраўляюцца на вучобу ў ЗША каля 50 хлопчыкаў і дзяўчынак. На працягу года яны вучацца ў амерыканскіх школах і жывуць у амерыканскіх сем'ях. Студэнтаў едзе меней — 20—25 чалавек, аспірантаў — 30—35. За чатыры гады ў нас пабывалі каля 600 чалавек. Гэта людзі, якія маглі б стаць лідэрамі ў сваёй галіне, заняць ключавыя пасады ў дзяржаве. Але, як я ўжо казаў, на спецыялістаў такога высокага класа ў Беларусі чамусьці няма адпаведнага попыту. Затое іх з задавальненнем запрашаюць у Расію. І гэта ўжо немалая страта для Беларусі.

— Вы сказалі, што на спецыялістаў, якія прайшлі навуковую стажыроўку ў ЗША, у Беларусі няма попыту. Гэта сама меней дзіўна. Што вы думаеце наконт такой сітуацыі?

— Я не магу сказаць, што ў адрас амерыканскага Савета па супрацоўніцтву ў галіне адукацыі і вывучэння моў былі нейкія крытычныя заўвагі. Але, тым не менш, мы адчуваем агульны нядобразычлівы фон. Мяне асабіста хвалюе адсутнасць дакладнай інфармацыі аб адукацыйных праграмах, што ажыццяўляе Савет у Беларусі. Я магу даць абсалютна дакладныя лічбы, якія будуць сведчыць аб тым, што нашы «стажоры» вяртаюцца своечасова дамоў. Але ў прэсе, на жаль, чамусьці ствараецца іншым разам скажоная карціна. Каму з гэтага карысць? Чаго я баюся ў дадзеным выпадку? Што сумненні, падазрэнні, а часта і проста плёткі, якія гучаць у друку, выказваюцца ўслых афіцыяльнымі асобамі наконт мэтазгоднасці навучання ў ЗША, могуць адштурхнуць некаторых людзей, што маглі б прэтэндаваць на вучобу за мяжой.

Я хацеў бы падтрымаць імкненне маладых беларусаў да адукацыі і ведаў і сказаць ім, што варта паспрабаваць свае сілы і магчымасці. Філіял нашага Савета знаходзіцца ў Мінску, на плошчы Перамогі. Любы чалавек можа ўдзельнічаць у любым конкурсе. Калі ў чалавека добрыя вынікі, то яго запрашаюць на інтэрв'ю. Пераможца конкурсаў вызначаецца амерыканскімі спецыялістамі па адукацыі.

— На семінар, наладжаны нядаўна ў Мінску амерыканскім Саветам, быў запрошаны з ЗША доктар Янка Запруднік, беларус па паходжанню. Мне здаецца гэта вельмі сімвалічным.

— Прафесар Ян Запруднік — выдатны спецыяліст, паважаны ў навуковым свеце чалавек. Праз яго Амерыка ўспрымала галоўныя ідэалы і духоўныя каштоўнасці беларускага народа. Ён быў і ёсць у ЗША эксперт па беларускіх пытаннях. Пан Запруднік пастаянна пісаў пра Беларусь: пра яе гісторыю, культуру, звычаі народа. Атрыманыя амерыканскім грамадствам веды пра Беларусь сталі каштоўнай дапамогай у справе наладжвання культурных і эканамічных кантактаў паміж нашымі краінамі.

— А як упісваюцца нашы студэнты і іншыя групы навучэнцаў у сістэму амерыканскага жыцця?

— Вельмі добра. Беларусы па менталітэту адкрытыя. Яны старанныя, фундаментальныя па характару людзі. У іх няма забабонаў. Калі яны прыязджаюць да нас, то лёгка завязваюць знаёмствы, наладжваюць добрыя адносіны з сем'ямі, у якіх жывуць. Акрамя ўсяго іншага, беларусы прыязджаюць вельмі добра падрыхтаванымі ў моўным плане. Таму яны лёгка ўпісваюцца ў любое асяроддзе ў ЗША. Агульная беларуская карціна, я сказаў бы, атрымліваецца станоўчая па ўсіх параметрах. У нас ніякіх праблем з беларусамі няма. Таму мы рады бачыць у сябе грамадзян гэтай краіны.

— Мне давялося прысутнічаць на канферэнцыі, наладжанай у Мінску амерыканскім Саветам... Яе тэма — «Дэмакратычны грамадскі лад і роля грамадзянскіх ініцыятыў у дэмакратычных грамадствах» выклікала немалую ўвагу з боку юрыстаў, палітолагаў, дэпутатаў беларускага парламента, розных грамадскіх структур, моладзі. Спадзяёмся, што гэта не апошні семінар такой накіраванасці — атрыманыя на ім веды, інфармацыя садзейнічаюць працэсу станаўлення дэмакратыі ў Беларусі.

— Стварэнне грамадзянскай супольнасці — задача не толькі для Беларусі. Аналагічныя праблемы ўзнікаюць паўсюль. Дадам, што гэта праблема і амерыканскага грамадства. Амерыканцы цяпер вельмі занепакоены паслабленнем грамадзянскіх ініцыятыў у сваім грамадстве. У нас нядаўна выйшла кніга «Гуляць у кеглі аднаму». Раней амерыканцы гулялі ў кеглі камандамі, а цяпер кожны адасобіўся, закрыўся ў сабе... Праводзячы канферэнцыю на такую тэму, прызнаюся, мы разлічвалі, што ў беларусаў, магчыма, знойдуцца новыя падыходы, якія дапамогуць і нам вырашыць праблему. У любым выпадку — дзве галавы лепш за адну.

АФІЦЫЙНА

ДЗЕЦІ-СІРОТЫ БЕЗ ДАХУ НАД ГАЛАВОЙ НЕ ЗАСТАНУЦЦА

На рэалізацыю Нацыянальнага плана дзеянняў па ахове правоў дзіцяці накіравана нядаўна прынятая пастанова Кабінета Міністраў. Гэтым дакументам зацверджаны пералік падлягаючых будаўніцтву або рэканструкцыі дзіцячых дамоў і школ-інтэрнатаў для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў.

У перыяд да 2000 года ў Брэсцкай, Віцебскай, Гродзенскай і Мінскай абласцях павінны быць уведзены ў эксплуатацыю дзевяць аб'ектаў. У прыватнасці, рэканструкцыя патрабуецца дзіцячаму дому ў вёсцы Дулебы Бярэзінскага раёна, школе-інтэрнату для дзяцей-сірот у гарадскім пасёлку Рудзенск Пухавіцкага раёна і школе-інтэрнату для дзяцей-сірот у пасёлку Радашковічы Маладзечанскага раёна.

Пастанаўляецца таксама завяршыць будаўніцтва жылога пасёлка ў дзіцячай вёсцы для дзяцей-сірот у Кобрыне, рэабілітацыйнага цэнтра ў Брэсце, школы-інтэрната ў горадзе Дуброўна і гімназіі ў Слуцку. У 1996 годзе павінны быць уведзены ў эксплуатацыю прыбудова да Смаргонскай школы-інтэрната для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, і лазнева-пральны корпус для дзіцячага дома і школы-інтэрната ў Жодзіне.

БЕЛТА.

НАЗНАЧЭННЕ

Віктар Карпенка назначаны генеральным дырэктарам Беларускага дзяржаўнага канцэрна па вытворчасці і рэалізацыі фармацэўтычнай і мікрабіялагічнай прадукцыі. Такую пастанову прыняў Кабінет Міністраў.

БЕЛТА.

Уласнікаў чакае праверка

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі, да канца гэтага года сіламі жыллёва-эксплуатацыйных арганізацый сумесна з органамі рэгістрацыі і тэхнічнай інвентарызацыі будзе праводзіцца абследаванне жылых памяшканняў мясцовых Саветаў, якія знаходзяцца ва ўласнасці грамадзян і юрыдычных асоб.

Пайсці на такі крок і выдаць адпаведны загад Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі вымусіла тая акалічнасць, што вялікая колькасць прыватызаванага жылля (а сёння гэта каля 680 тысяч кватэр) здаецца ў арэнду ці выкарыстоўваецца як нежылыя памяшканні без атрымання на тое неабходнага дазволу і заключэння адпаведнага дагавору. Мэта праверкі — выявіць факты пераабсталявання, перапланіроўкі і наступнага выкарыстання кватэр не па прызначэнню ці без атрымання на тое адпаведнага дазволу. Таксама будзе правярацца правільнасць афармлення дагавораў арэнды, уплаты падаткаў з даходаў ад здачы жылых памяшканняў у арэнду (наём), аплаты расходаў па эксплуатацыі і рамонту месцаў грамадскага карыстання, аплаты камунальных паслуг і г. д.

У ходзе праверкі будуць падрыхтаваны і прадстаўлены ў падатковыя інспекцыі спісы ўладальнікаў кватэр, якія здаюцца ў арэнду фізічным або юрыдычным асобам, таксама будзе правераны пашпартны рэжым.

Пры выяўленні выпадкаў нямэтавага выкарыстання кватэр будзе пераразлік платы за тэхнічнае абслугоўванне і камунальныя паслугі ў адпаведнасці з фактычным выкарыстаннем памяшканняў.

Адначасова ўласнікам гэтых кватэр будуць накіраваны прадпісанні аб прывядзенні памяшканняў у адпаведнасць з іх першапачатковым прызначэннем на працягу месяца. У выпадку невыканання прадпісанняў — адміністрацыйныя меры ўздзеяння.

Сяргей ПРОТАС.

ЯК ДАВЕДАЦЦА ПРАЎДУ АБ 5-ПРАЦЭНТНЫМ КРЭДЫЦЕ НА ЖЫЛЛЁ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Намеснік начальніка ўпраўлення ўліку і размеркавання жылля Мінгарвыканкома Мікалай КОМ:

— Мне абсалютна няясна, як разумець змяненні пункта 8 указа Прэзідэнта, дзе на асобны ўлік прапануецца ставіць маладыя сем'і, якія пражываюць у горадзе ў якасці часовых жыльцоў. Гэта тыя, у каго часовая прапіска, ці мінскай прапіскі наогул няма? Відаць, дапаўненні ва ўказ пісаліся не спецыялістам, а праз трэція рукі. Мы будзем ставіць на асобны ўлік толькі тыя сем'і, у якіх ёсць пастаянная гарадская прапіска. Па больш падрабязную інфармацыю звяртайцеся ў першакрыніцу.

Палічыўшы, што першакрыніцай з'яўляецца апарат Кабінета Міністраў, я патэлефанаваў туды.

Загадчык сектара крэдытнай палітыкі апарату КМ Пётр Міхайлавіч КУЧЭРЫН паабяцаў мне дапамагчы, але толькі паслязаўтра. А праз двое сутак параіў мне звярнуцца да намесніка міністра фінансаў Г. Тарасевіча і кіраўніка «Беларусбанка» Н. Ермаковай. Надзея Андрэеўна аказалася вельмі занятым чалавекам, а вось Георгій Васільевіч, унікнуўшы ў маю праблему, параіў пагаварыць з начальнікам упраўлення крэдытавання насельніцтва «Беларусбанка» Зояй Міхайлаўнай Гарэлавай. Зоя Міхайлаўна любыя каментарыі даваць адмовілася. Яна сказала, што «ўказ быў народжаны ў калідорах Адміністрацыі Прэзідэнта, няхай вам там усё і тлумачаць. Звярніцеся, напрыклад, да кансультанта гэтага ведамства Сяргея Лачкова». На маю заўвагу, што крэдыты ўсё-такі будуць выдавацца «Беларусбанкам», а не Лачковым, Зоя Міхайлаўна тут жа адказала: «Мы крэдыты яшчэ не выдаём, будзем выдаваць... магчыма(?)»

Сяргей Афанасьевіч Лачкоў на самай справе прымаў удзел у распрацоўцы прэзідэнцкага ўказа, але толькі ў частцы ўнясення змяненняў і дапаўненняў да яго ад 18 кастрычніка 1996 года. **Ён запэўніў, што мясцовыя органы ўлады абавязаны прымаць на асобны ўлік маладыя сем'і, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, нават калі ў іх адсутнічае мясцовая прапіска.** «Гэта катэгорыя маладых сем'яў, якая мае асаблівую патрэбу ў жыллі, яна нічым не абароненая» — сказаў С. Лачкоў. **(А як жа быць з процілеглай заявай Н. Кома? — *С. К.*)** Каб больш падрабязна даведацца аб механізме пастаноўкі на ўлік, выдачы субсідый і крэдытаў, С. Лачкоў параіў мне звярнуцца да непасрэднага распрацоўшчыка і ініцыятара прэзідэнцкага ўказа — Віктара Віктаравіча Савіцкага, намесніка начальніка ўпраўлення будаўніцтва, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, транспарту і сувязі пры КМ РБ.

САВІЦКІ В. В.: «Я на самай справе распрацоўваў гэты ўказ, але пасля мяне яго так змянілі і дапоўнілі, што ні аб якіх яго каментарыях размовы ўжо быць не можа. Наш аддзел займаецца выключна пытаннямі субсідзіравання. Але і аб іх я вам даць інтэрв'ю не магу. Пашкадуйце, мы вельмі заняты работай, ды і зарплата ў мяне не такая вялікая. А ўсю інфармацыю, якая вас цікавіць, паспрабуйце здабыць у Зоі Міхайлаўны Гарэлавай».

Што ж, круг замкнуўся. Я з задавальненнем пакінуў бы ў спакоі спадароў чыноўнікаў. Але што рабіць Лене і Сашу і многім іншым маладым сем'ям, якія жывуць у інтэрнатах, на чужых кватэрах, у перапоўненым бацькоўскім доме, з прапіскай і без, з дзецьмі ці толькі плануючы іх? Няўжо ім давядзецца ісці да вас на паклон па любую інфармацыю, па нікчэмную паперку, прыніжаючыся і ненавідзячы сябе, каб нарэшце вырашыць сваё жыллёвае пытанне?

Няўжо Райкін меў рацыю, і на пытанне «Хто шыў касцюм?» смела можа адказаць толькі чалавек, які прышываў гузікі (прышыты намертва, не адарвеш)?

Сяргей КУРКАЧ.

ДЗЕЦІ — НАШ НАЦЫЯНАЛЬНЫ СКАРБ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Прыкра і горка, але ява жыцця такая, што Дзяцей нараджаецца ўсё меней і меней. Статысты сцвярджаюць: толькі кожнае пятае Дзіцё нараджаецца нармальным, здаровым. Адсутнічае ў поўнай меры сучасная медтэхніка для дыягностыкі парадзіх, у жабрацкім стане раддамы, разбураны малочныя кухні. У Мінску вось ужо больш за дваццаць гадоў збіраюцца будаваць завод харчавання для груднічкоў. Гэта пытанне некалькі разоў «уздымаў» Урад, ужо была створана дырэкцыя будучага завода, але ўсё затухла. Куды прасцей вазіць «з-за бугра» гатовенькі харч для Дзяцей. Купляем за валюту, за якую можна было даўно пабудаваць завод. Не дурні японцы, калі кажуць: «Ты дай мне не рыбіну, а сетку».

Дзяцей нараджаецца мала яшчэ і таму, што разбураюцца сем'і, у ЗАГСах адразу рэгіструюць «бракі», адсутнічае дзяржаўнае планаванне сям'і. У Мінюсце даўно ляжыць праект новага Кодэкса аб шлюбе і сям'і. Вось яго б тэрмінова (!) пусціць на ўсенароднае абмеркаванне і ўзаконіць!

Вельмі важна было б у праграме «Дзеці Беларусі» вызначыць дапамогу на выданне кніг для Дзяцей, вярнуць творчым гурткам іх падвалы і гарышчы, а, па магчымасці, выдзеліць для юных талентаў новыя памяшканні і вызваліць гурткоўцаў ад аплаты.

У культурна-асветніцкім блоку праблем — мноства важных аб'ектаў і адрасоў. Зразумела, што праграма, хаця б сабе і Прэзідэнцкая, не можа быць усёабдымнай. Яна складваецца пад пэўныя фінансы, і таму можна было б, скажам, у Мінску засяродзіць увагу Прэзідэнта на Дзіцячым парку. Ён — у цэнтры сталіцы. Адзіны на вялізны горад. А якая беднота пасялілася ў ім? Два дзіцячыя кафэ, якія раней аформілі сваімі малюнкамі, вітражамі самі Дзеці, цяпер маюць выгляд, як пасля бамбёжкі. Сцяжынкі даўно патрабуюць рамонту, бо на іх дзеці ламаюць ногі. А якія старажытныя і прымітыўныя атракцыёны? І ўжо зусім недаравальна, што ў Дзіцячым парку дазваляецца смажыць шашлыкі, распіваць піва і праводзіць палітычныя мітынгі.

Можна было б у Прэзідэнцкай праграме «Дзеці Беларусі» прадугледзець стварэнне Дзіцячага банка, у які скідвалі б свае ўзносы дзяржава, бізнесмены, спонсары. Гэта дазволіць рэгуляваць фінансаванне дзіцячых праграм, стварыць ашчадныя зберажэнні для ўсіх сіротаў, інвалідаў ды іншых сацыяльна неабароненых Дзяцей. Вядома, што Дзеці Германіі маюць у сваіх зберажэннях столькі грошай, што могуць выкупіць усю прамысловасць Беларусі. Яны смела крочаць у заўтрашні дзень. Чаму б такую веру не падарыць нашым Дзецям?!

Паважаны Аляксандр Рыгоравіч, я акрэсліў толькі некаторыя накірункі праграмы. Калі будзе Ваша згода, то Беларускі дзіцячы фонд, разам са сваімі сябрамі Дзяцей ва ўсёй Рэспубліцы, гатоў прыняць практычны ўдзел у распрацоўцы праграмы. Думаю, усе грамадскія арганізацыі і фонды, шматлікія бацькі палічаць за гонар паўдзельнічаць у гэтай пачэснай справе.

Дарэчы, 29 лістапада Беларускі дзіцячы фонд праводзіць сваю справаздачна-выбарчую канферэнцыю. Будзе трымаць перад усёй грамадскасцю свой шчыры экзамен: што ўдалося зрабіць за апошнія пяць гадоў, якія праблемы нас хвалююць, як трэба працаваць далей. З усёй Рэспублікі з'едуцца верныя і адданыя сябры Дзяцей. Знайдзіце час, Аляксандр Рыгоравіч, сустрэцца з імі і даць адказ на гэты ліст. А пішу яго адкрыта, дасылаю ва ўсе газеты таму, што «закрытыя» мае лісты па праблемах Дзяцей канцылярыя Прэзідэнта чытае сама і адсылае на рэагаванне чыноўнікам. А тыя даюць адпіскі, бо мала хто хоча ўзваліць на сябе дадатковы клопат і несці персанальную адказнасць за Дзяцей.

Тыя ж высокія чыноўнікі ніяк не могуць вырашыць адно вельмі важнае пытанне на карысць Дзяцей. Справа ў тым, што яшчэ ў 1992 годзе пры расфарміраванні Знешэканомбанка СССР былі «замарожаны» ўсе валютныя сродкі. Трапілі ў тую няміласць і 94974.00 дабрачынных амерыканскіх долараў, якія захоўваліся на рахунку Беларускага дзіцячага фонду. Гэту суму сабралі людзі за мяжой і перадалі для хворых чарнобыльскіх дзяцей. Мы звярталіся да Прэзідэнта Б. М. Ельцына, маем «тлумачэнне» яго высокіх паручэнцаў. А дзіцячыя грошы па сённяшні дзень у дзяржаўнай кішэні.

Дапамажыце, Аляксандр Рыгоравіч, тэрмінова вярнуць нашы грошы на рахунак Беларускага дзіцячага фонду. Мы выкарыстаем іх на рэалізацыю сваіх дабрачынных праграм «Дзеці — інваліды Чарнобыля», «Цёплы дом», «Сіроты ў сем'ях», «Таленавітыя дзеці», «Хуткая дапамога», і гэта будзе канкрэтнай падтрымкай Прэзідэнцкай праграмы «Дзеці Беларусі».

Ад імя сяброў дзяцей, дэлегатаў абласных канферэнцый

Прэзідэнт Беларускага дзіцячага фонду, член Нацыянальнай камісіі па правах дзіцяці Уладзімір ЛІПСКІ.

АД ПАДКАМІТЭТА ПА ДЗЯРЖАЎНЫХ ПРЭМІЯХ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ У ГАЛІНЕ ЛІТАРАТУРЫ, МАСТАЦТВА І АРХІТЭКТУРЫ

Прэзідыум Падкамітэта па Дзяржаўных прэміях РБ у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры паведамляе, што да ўдзелу ў конкурсе на атрыманне Дзяржаўнай прэміі ў галіне літаратуры дадаткова ўключаны творчы калектыў стваральнікаў «Бібліятэкі дзіцячай літаратуры народаў СССР» у 15 тамах у саставе: Анісковіча У. І., Карызны У. І., Лукшы В. А.

Прадстаўлена выдавецтвам «Юнацтва».

Адказны сакратар В. І. ЖУК

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	7.36	16.12	8.36
Віцебск –	7.32	15.57	8.25
Магілёў –	7.26	16.02	8.36
Гомель –	7.19	16.03	8.44
Гродна –	7.52	16.27	8.35
Брэст –	7.45	16.35	8.50

МЕСЯЦ

Маладзік 11 лістапада

ІМЯНІНЫ

Пр. Акіндзіна, Маркіяна.
К. Альберта.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, на значнай частцы тэрыторыі дажджы, па поўначы — з мокрым снегам. Тэмпература ў Віцебску — 2–4, Мінску, Гродне — 4—6, Магілёве — 5—7, Брэсце — 6—8, Гомелі — 7—9 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак пераважна без ападкаў, толькі ўдзень 17-га ў заходніх раёнах пройдуць дажджы. Тэмпература паветра ўначы — 2—7, удзень — 6—11 градусаў вышэй нуля.

КРЫМІНАЛ

ГРАБЕЖНІК ЗАЯВІЎСЯ ЗВЕРХУ

Пакуль непрацуючы мінчанін Папоў мірна спаў у сваёй кватэры, грабежнік спакойна спусціўся па вяроўцы з даху на балкон, улез праз незачыненыя дзверы ў жыллё і вынес адтуль камп'ютэр, прынтэр, факс, тэлевізар і тры тэлефоны. Як паведаміла прэс-служба УУС Мінгарвыканкома, грабежніка адшуквае міліцыя.

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

ВЫБУХ НА КАТЛЯКОЎСКІХ МОГІЛКАХ ДАЧЫНЕННЯ ДА СТАНОВІШЧА Ў ЧАЧНІ НЕ МАЕ

Першы намеснік міністра ўнутраных спраў генерал Калеснікаў заявіў, што расследаванне выбуху на Катлякоўскіх могілках будзе даведзена да канца, хто б за ім не стаяў. Па яго словах, матэрыялы расследавання паказваюць, што тэракт на могілках учынены не адным чалавекам — выбух падрыхтавалі прафесіяналы.Калеснікаў абверг інфармацыю, што за выбухам на могілках праглядваецца чачэнскі след.

ПЕРАСЕКЛІСЯ ІНТАРЭСЫ СПЕЦСЛУЖБАЎ ДЗВЮХ КРАІН

Прадстаўнікі ЗША, як і раней, адмаўляюцца каменціраваць справу арыштаванага грамадзяніна Расіі Галкіна, які ўчора другі раз быў вымушаны з'явіцца ў наручніках у суд. На першых слуханнях справы ў аўторак суддзя прыняў рашэнне ўзяць яго пад варту і прадаставіў амерыканскаму ўраду два дні для больш глыбокага абгрунтавання сваіх абвінавачанняў. Назіральнікі губляюцца ў здагадках адносна прычын, якія падштурхнулі ФБР на затрыманне былога савецкага разведчыка. Паводле адной з непацверджаных версій, амерыканскія спецслужбы тым самым адказалі на тайную высылку з Расіі каля трох дзесяткаў былых супрацоўнікаў амерыканскай разведкі, а зараз — бізнесменаў.

АМНІСТЫЯ НЕ ДЛЯ ЎСІХ?

Спікер Дзярждумы Селязнёў лічыць, што да пытання аб абвяшчэнні амністыі чачэнскім сепаратыстам трэба падыходзіць строга дэферэнцыравана. У сваім каментары апошняга выказвання наконт гэтага Івана Рыбкіна ён заявіў, што Савет бяспекі не з'яўляецца суб'ектам заканадаўчай ініцыятывы, таму яго прапановы па гэтым пытанні хутчэй за ўсё будуць прадстаўлены ў якасці законапраекта ад урада.

КАБУЛ СТАНЕ ГОРАДАМ МІРУ

Місія ААН у Афганістане падрыхтавала новы праект спынення ваенных дзеянняў у гэтай краіне. Праект узгоднены са спецыяльным прадстаўніком ААН у Афганістане, а таксама з кіраўніцтвам руху «Талібан» і з супрацўнай кааліцыяй генерала Дустума і Шах Масуда. Абодва бакі пагадзіліся, што палітычны працэс павінен быць засяроджаны па дэмілітарызацыі Кабула і перадачы яго ў рукі нейтральных сіл. Аднак узніклі спрэчкі наконт таго, як далёка ад сталіцы павінны адысці варагуючыя бакі і якім будзе састаў нейтральных сіл.

Паводле паведамленняў радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», «Радыё Расіі» і «Радыё-РОКС».

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак, 18 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 «А я жыву ўсё там жа... Пра каханне». Дак. фільм.
8.20 Здароўе. Рэзервовыя магчымасці чалавека.
8.55 «Калі ласка», «Замочак з сакрэтам». Мультфільмы.
9.25 «Пасля дожджычка, у чацвер». Шырокаэкранны маст. фільм.
10.40 Творцы. Дырыжор Юрый Яфімаў.
11.20 Фінансавы час.
11.40 Цёмны пакой. «Невядомая вайна».
12.10 Тэлевізійны Дом кіно. Заслужаная артыстка Беларусі Любоў Румянцава.
12.50 Бон тон. Тэлевізійны часопіс моды.
13.20 Па вашых просьбах. «Батальёны просяць агню». Тэлевізійны чатырохсерыйны маст. фільм. 1-я серыя.
14.25 «Марай кахання, марай цудоўнай...» Фільм-канцэрт.
15.00 Навіны.
15.10 «Чароўная птушка». Мультфільм.
15.20 Тэлебачанне — школе. «Мая Радзіма — Беларусь». 4-ы клас. Полацкае княства — першая дзяржава на беларускай зямлі.
15.40 Студыя «Акно». «Тэлекшоу», «Белая каралева», «Жылі-былі».
16.35 На добры лад. Перадача з Гомеля.
16.50 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
17.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок», «Рыызыка—версія». Тэлегульня.
17.35 «Белвідэацэнтр» прадстаўляе. «30 гадоў чакання». Дак. фільм.
18.05 Фінансавы час.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова. Як жывеш, рэгіён?
20.05 Вертыкаль. Прымае ўдзел першы намеснік начальніка Службы кантролю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь К. А. Сумар.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Фільматэка. «Гадзіннік спыніўся апоўначы». Маст. фільм («Беларусьфільм»).
23.30 Тэлевізійны Дом кіно. Навіны беларускага кінематографа.
24.00 Навіны.
0.15 Чэмпіянат свету па гіравым спорце.

ГРТ

14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша». Мультсерыял.
14.45 Марафон-15.
15.00 Зорная гадзіна.
15.40 «Карын і яе сабака». Маладзёжны серыял.
16.05 Джэм.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра». Серыял.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Мы». Аўтарская праграма У. Познера.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Фантастычны дэтэктыў. «Багз-2», «Аперацыя «Казбекістан».
21.45 «Тэатр + TV». Міхаіл Ульянаў.
22.25 Навіны.
22.35 «Лінія кіно». Фільм Валерыя Рубінчыка «Культпаход у тэатр».

Канал «Расія»

17.05 Тэхнадром імя І. П. Кулібіна.
17.15 L-клуб.
18.00 Момант ісціны.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.00, 23.00 Весткі.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Скрытай камерай.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «На вастрыі нажа». Шматсерыйны маст. фільм (Вялікабрытанія).
22.05 Тэлескоп.
22.30 Арт-абстрэл. Аліса Фрэйндліх.
23.25 Тавары — поштай.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50—0.16 Не спі і глядзі. «Усё нармальна, мама».

Санкт-Пецярбург

13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
14.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Міжнародны агляд.
16.10 «Забойны аддзел». Серыял.
17.00 «Чароўны магазін». Мультфільм.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Канцэрт Ірыны Алегравай.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30 Гістарычныя расследаванні.
23.10—23.51 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Сальваторэ Джуліана» (Італія).
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 Кінатэатр юнага гледача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва» (Аргенціна-Італія). 6-я серыя.
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Горад, які баяўся захаду» (ЗША).
20.35 Музыка на канале. Філіп Кіркораў.
21.35 Гадзіна серыяла «За мяжой магчымага» (ЗША). 6-я серыя.
22.30 Часінка.
23.00 Сёння ў поўнач.
23.20 Тэніс у поўнач.

8 канал

18.00 У. Дысней. «Пінокія».
18.30 Маст. фільм «Трыццаць тры».
20.00 Мульт-планета.
20.15 «К-відэа» прадстаўляе серыял «Слізготныя».
21.45 З архіва А. Няўзорава.
22.15 Дэтэктыў «Удар у спіну».
23.55 Без каментарыя.

Аўторак, 19 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
8.30 Абібок.
9.00 Тэлебачанне — школе. «Мая Радзіма — Беларусь». 4-ы клас. Полацкае княства — першая дзяржава на беларускай зямлі.
9.20 «Адна кропля», «Бабульчын урок», «Скарб». Мультфільмы.
9.50 «Воля Сусвету». Маст. фільм.
11.00 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
11.30 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША). 11-я серыя.
12.30 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
13.00 «Батальёны просяць агню». Чатырохсерыйны маст. фільм. 2-я серыя.
14.10 «Дойліды». Дак. фільм.
15.00 Навіны.
15.10 «Пекар і гультай», «Дзіўны манеж». Мультфільмы.
15.25 Тэлебачанне — школе. Геаграфія Беларусі. 9-ы клас. Насельніцтва Беларусі.
15.55 Усё пра ўсё. Інфармацыйна-пазнавальная праграма (паўтор).
16.20 Педагагічны экран. Новае ў пазашкольнай рабоце з дзецьмі.
17.00 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.30 Параграф. «Кірмаш вакансій» у мінскім Палацы чыгуначнікаў.
17.55 «Так гэта было...» Успамінае былы артылерыст М. М. Севярнёў.
18.15 «Будзьце здаровы».
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова. Асноўны закон Канстытуцыі.
20.05 Супергол.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўтарскі канцэрт кампазітара Эдуарда Ханка.
23.25 Навіны.
23.45 «Зоркі на экране». І. Мятліцкая і Р. Сабуліс у маст. фільме «Раман а «ля руса».

ГРТ

11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.55 «Народжаны рэвалюцыяй». 7-я серыя.
13.15 «Мафін і яго вясёлыя сябры». Мультфільм.
13.30 Брэйн-рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Квар'етэ «Вясёлая кампанія».
14.55 Мультытролія.
15.10 Чароўны свет, ці Сінема.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 ...Да шаснаццаці і старэйшым.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 Тэма.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Георгій Юматаў, Леў Свердлін у фільме «Розныя лёсы».
22.45 Навіны.
22.55 Музычная праграма «50х50».
23.50 Прэс-экспрэс.

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 «Пластылінавая варона». Мультфільм.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55—11.20 «Апошні герой». Дак. фільм пра В. Цоя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў (Францыя).
17.10 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.20 Пункт апоры. «Новая школа».
17.45 Надзвычайны канал.
18.10 Лідэр-прагноз.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Раз у тыдзень.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Ад фортэ да піяна...
21.35 Эх, дарогі!
22.05 «Стаміўся я жыць у родным краі...» Пра рускага танцоўшчыка Ю. Салаўёва.
23.25 Тавары — поштай.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
24.00—0.54 Гукавая дарожка.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
12.55 «Капітошка». Мультфільм.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
16.10 «У імя ўваскрэсення». Тэлефільм.
16.20 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
17.05 Дзіцячае ТБ. «Там, дзе жыве Павуціныч», «Паласатая музыка».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.20 Храм.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30—23.51 Канцэрт, прысвечаны Дню міліцыі.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Чысты і цвярозы» (ЗША).
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм. 7-я серыя.
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. «Тайна атэля «Кайена» (Францыя).
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла «За мяжой магчымага» (ЗША). 7-я серыя.
22.30 Часінка.
23.00 Сёння ў поўнач.
23.20 Меламанія. «Бі Джыз».

8 канал

18.00 У. Дысней. «Пінокія».
18.30 Маст. фільм «Каханая жанчына механіка Гаўрылава».
20.00 Мульт-планета. «Том і Джэры».
20.15 «К-відэа» прадстаўляе серыял «Слізготныя».
21.45 Парламенты свету.
22.10 Бізнес-блакнот: 64-87-87.
22.15 Маст. фільм «Горналыжнікі-2».
23.55 Без каментарыя.

Серада, 20 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Тэма для аргана». Дак. фільм.
8.25 «Палесся мілае дзіця». Тэленарыс.
9.00 Тэлебачанне — школе. Геаграфія Беларусі. 9-ы клас. Насельніцтва Беларусі.
9.30 «Наваселле ў браткі Труса». Мультфільм.
9.50 «Па сакрэту ўсяму свету». Тэл. маст. фільм («Беларусьфільм»). 1-я і 2-я серыі.
11.50 Камп'ютэрны палігон.
12.15 Тэлевізійны Дом кіно. Навіны беларускага кінематографа.
12.45 Відзьма-нявідзьма.
13.45 «Батальёны просяць агню». 3-я серыя.
15.00 Навіны.
15.10 «Маленькія цуды», «Пад адным дахам». Мультфільмы.
15.35 «Выгнаннік». Кароткаметражны маст. фільм.
16.15 Сядзіба. Праграма для дачнікаў.
16.35 Крэда. Разлік дзяржавы з будаўнічымі арганізацыямі.
16.55 Госці ў хату. Падарожжа па краінах Балтыі.
17.25 Міжнародны тэатральны фестываль «Белая вежа».
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова. Прэс-канферэнцыя ўрада Рэспублікі Беларусь.
20.30 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.15 Я. Еўсцігнееў і Т. Сёміна ў маст. фільме «Яшчэ кахаю, яшчэ спадзяюся...»
23.40 Каралеўскае паляванне.
0.20 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 Тэма.
9.45 У свеце жывёлін.
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва краін Садружнасці».
11.55 «Народжаная рэвалюцыяй». 8-я серыя.
13.30 Брэйн-рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Кактус і К.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 Тэт-а-тэт.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Парыжскія тайны Эльдара Разанава». Марына Уладзі.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 КВЗ-асарці.
21.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Манчэстэр Юнайтэд» (Англія) — «Ювентус» (Італія). Трансляцыя з Англіі.
23.20 Навіны.
23.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд 7 матчаў.
0.50 Прэс-экспрэс.

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Экспавеснік. Чэхія.
7.30 Ранішні эспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55, 10.20—11.15 «Санта-Барбара».
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў (Францыя).
17.00 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.20 Астралогія кахання. Святлана Кручкова.
17.45 Наша права.
18.10 Клуб губернатараў.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Спартак Мішулін у праграме «Аншлаг».
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.10 Мас. фільм «Імклівая і сексуальная».
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05—0.31 Не спі і глядзі. «Другое дыханне».

Санкт-Пецярбург

12.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
12.55 «Танюша, Цяпка, Топ і Нюша». Мультфільм.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 «Асабістая справа». М. Сафронаў.
16.10 «Старое танга». А. Галеркін і Б. Вяткін.
16.35 «Тэатральная правінцыя?» Арлоўскі фестываль «Руская класіка. Леанід Андрэеў». Перадача 2-я.
17.00 «Іржавыя правады». Музычны дадатак да «Зебры».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Спявае Ірына Багачова.
21.00 «Забойны аддзел».
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30 «Дварцовыя тайны». Прэм'ера дак. міні-серыяла. 4-я серыя.
22.55—23.37 Хакей. Чэмпіянат Расіі. СКА — «Крышталь» (Электрасталь).

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «На шырокую нагу» (Італія).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Італія—Аргенціна). 8-я серыя.
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Май забіты» (ЗША).
21.35 «За мяжой магчымага» (ЗША). 8-я серыя.
22.30 Часінка.
23.00 Сёння ў поўнач.
23.20 Кафэ «Абломаў».

8 канал

18.00 У. Дысней. «Пінокія».
18.30 Маст. фільм «Апладысменты... Апладысменты...»
20.00 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
20.15 «Слізготныя».
21.45 Паліскоп.
22.00 Маст. фільм «Поле яго мары».
23.55 Без каментарыя.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Чацвер, 21 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 «Рэспубліка «Зялёны бор». Тэленарыс.
9.00 «Тры таўстуны». Шырокаэкранны маст. фільм.
10.25 Тэлебом.
10.55 Каралеўскае паляванне.
11.35 Госці ў хату. Падарожжа па краінах Балтыі.
12.05 Людміла Гурчанка ў маст. фільме «Апладысменты, апладысменты...»
13.20 Музыка без межаў. Музычна-інфармацыйная праграма.
13.50 «Батальёны просяць агню». Чатырохсерыйны маст. фільм. 4-я серыя.
15.00 Навіны.
15.10 Тэлебачанне — школе. Музыка. 8-ы клас. Маладыя выканаўцы Беларусі.
15.40 «Дэбют», «Лёгкі хлеб». Кароткаметражныя маст. фільмы.
16.30 Адкрыццё фестывалю мастацтваў «Беларуская музычная восень».
17.25 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
17.35 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова. Закон і мы.
20.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок», «Оскар». Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Да міру, храма і згоды». Дабрачынны канцэрт майстроў мастацтваў Беларусі, Расіі, Украіны. Частка 1-я.
23.25 «Крок». Праграма для моладзі.
23.55 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 Футбол. «Порта» (Партугалія) — «Мілан» (Італія).
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Пад дахам міру».
11.55 «Народжаныя рэвалюцыяй». 9-я серыя.
13.20 «Справа мінулая...» Мультфільм.
13.30 Брэйн-рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Лега-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вакол свету». Па старонках праграм перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Галіна пік.
18.30 «Джэнтльмен-шоу» на Першым канале.
19.00 Дайджэст гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Баявік «Жыць і памерці ў Лос-Анджэлесе».
22.50 Навіны.
23.00 «Абоз». Шоу Івана Дзямідава.
23.50 Прэс-экспрэс.

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 17.05 Экспадом.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20—11.30 «Міраж». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў (Францыя).
17.20 Царская ложа.
17.45 «Цёмная» для В. Старкова.
18.00 Новае пятае кола.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Віктар Каклюшкін у праграме «Бочка мёду».
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Фантастычны свет. «Вандроўнік». Маст. фільм (ЗША).
22.00 Подыум.
22.30 Асоба каўказскай нацыянальнасці.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
24.00—0.26 Не спі і глядзі.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 «Зайчаня заблудзілася». Мультфільм.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 «Парадоксы гісторыі». Завяшчанне Кацярыны II.
16.10 «Прасцэніум». Р. Вікцюк у Пецярбургу.
16.45 «Прывітанне, Амстэрдам». Тэлефільм (Нідэрланды).
17.05 Дзіцячае ТБ. «Тры колы, фаліянт і...»
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Асабістая справа.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30—23.24 «Дом кіно». Э. Быстрыцкая, Д. Лолабрыджыда, С. Юрскі, П. Рышар і іншыя.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Апошняя» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Італія—Аргенціна). 9-я серыя.
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Востраў доктара Маро» (ЗША).
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША). 9-я серыя.
22.30 Часінка.
23.00 Сёння ў поўнач.
23.20 Кіно не для ўсіх. Армін Мюлер-Шталь у фільме Джорджа Слутцэра «Утц» (Вялікабрытанія—Германія).

8 канал

18.00 У. Дысней. З серыі Мікі Маус (1928 год).
18.15 Маст. фільм «Пяць вечароў».
20.00 Мульт-планета. «Том і Джэры».
20.15 «К-відэа» прадстаўляе серыял «Слізготныя».
21.45 «Жыццё сабачае».
21.55 Бізнес-блакнот: 64-87-87.
22.00 Маст. фільм «Двое ў горадзе».
23.55 Без каментарыя.

Пятніца, 22 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
8.45 «Яшчэ не вечар...» Госць праграмы — сям'я генерала А. К. Сульянава.
9.20 Тэлебачанне — школе. Музыка. 8-ы клас. Маладыя выканаўцы Беларусі.
9.30 «Прынцэса-паўлін». Маст. фільм (Кітай).
11.00 Студыя «Калыханка». «Усе справы ў капелюшы». Забаўляльна-пазнавальная гульня-вікторына (паўтор).
11.30 «Казка пачынаецца», «Талчумба», «Карцінкі на стаўкрыку». Мультфільмы.
12.20 «Час аркестра». Музычная праграма з удзелам Дзяржаўнага канцэртнага аркестра Беларусі.
13.05 Тэлеанонс.
13.10 М. Караначанцаў і Б. Шчарбакоў у маст. фільме «Мужчынскі квартэт».
14.35 «Фантазія». Фільм-канцэрт.
15.00 Навіны.
15.15 «Хітрыкі Рамзэса», «Карабель пустыні», «Суседзі». Мультфільмы.
15.40 «Агледзены». Кароткаметражны фільм Беларускага тэлебачання.
16.10 Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Радыелагічная карта Беларусі. Прамая лінія.
16.55 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». Правінцыя. Мазырскі раён.
17.15 «Запрашаем на вячоркі». «Свята Багача» ў Барысаўсім раёне.
17.55 Кантрасты. Прававая праграма.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова.
20.05 «Мы славім імя тваё, маці!» Тэленарыс.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
22.05 Музычны антракт.
22.25 Л. Федасеева-Шукшына ў маст. фільме «Букет мімозы і іншыя кветкі».
23.35 «12, ці На ноч гледзячы».
23.55 Навіны.
0.10 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.10 Дайджэст гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
9.50 Пакуль усе дома.
10.25 Іграй, гармонік любы!
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Ад пятніцы да пятніцы». Займальныя сюжэты з краін Садружнасці».
11.55 «Народжаная рэвалюцыяй». 10-я серыя, заключная.
13.25 «Лясныя казкі». Мультфільм.
13.35 Брэйн-рынг.
14.00 Навіны.
14.20 Фільм-казка «Раз, два — гора не бяда».
15.40 «Карын і яе сабака».
16.10 Дзеючыя асобы.
16.30 «Вакол свету». Па старонках праграм перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Вялікія сышчыкі: Знаменскі, Томін, Кібрыт у фільме «Следства вядуць Знаўцы». Частка 1-я.
22.35 Погляд.
23.20 Навіны.
23.30 «Следства вядуць Знаўцы». Частка 2-я.
1.10 Прэс-экспрэс.

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.05 Рэтра-шлягер
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці».
10.35—11.40 «Міраж». Тэл. маст. фільм. 3-я серыя.
16.00 Блак-нот.
16.40 Імперыя гульняў.
17.00 Крок за крокам.
17.40 Вертыкаль.
18.10 Бясконцае падарожжа.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.25 Сам сабе рэжысёр.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 На экране меладрама. «Толькі не пакідай». Маст. фільм.
22.30 Асоба каўказскай нацыянальнасці.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Рэк-тайм.
24.00 Адамаў яблык.
0.50--1.16 Вінілавыя джунглі.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 «Бегемот і сонца». Мультфільм.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Ток-шоу «Наўздагад». А. Макарэвіч.
16.10 Праз 10 гадоў... Да юбілею «Царам-квартэта».
16.20 Дом кіно.
17.10 «Кейненкоф. Веснавы сад Еўропы». Тэлефільм (Галандыя).
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Без назвы.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30 Як быць каханымі.
23.00—23.39 Хакей. Чэмпіянат Расіі. СКА — «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад).

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Выжыць у бушуючым моры» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм.
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Пасля вайны — мір».
20.20 Рускі альбом. Група «Маральны кодэкс».
21.35 Час серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША). 10-я серыя.
22.30 Часінка.
23.00 Сёння ў поўнач.
23.20 Свет кіно. Маст. фільм «Чаруга» (Харватыя).
1.10 Начны канал. Эратычныя шоу свету.

8 канал

18.00 У. Дысней «Пітэр Пен».
18.30 Маст. фільм «Забавы маладых».
20.00 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
20.15 Фільм С. Гаварухіна «Вялікая крымінальная рэвалюцыя».
22.15 Серыял «Слізготныя».
23.55 Без каментарыя.

Віншаванні

*Віншуем дарагую **Марыю Мікалаеўну КУПРАС** з днём нараджэння.*

Тепла твоей души на всех хватает,
Ты -- мать, ты бабушка, свекровь.
Прими, родная, в день рожденья
и благодарность, и любовь.

Муж, дзеці,
в. Палужжа.

*Шчыра віншуем **Соф'ю Міхайлаўну ГРЫНЬКО** з 55-годдзем. Жадаем моцнага здароўя, шчасця і дабрабыту.*

Галя, Тома, Аня, Марыя,
в. Масцішча.

15-16 лістапада ў рамках 3-га джазавага фестывалю «Levis Kiko International Ltd.» пры садзейнічанні кампаніі «Трансаэра» выступіць група **«ЧАЙФ»** з праграмай «рэальны свет».

Пачатак канцэртаў: **15 лістапада —22.00** (начная дыскатэка «Макс-шоу»;**16 лістапада — 19.00** (к/з «Мінск»).

Субота, 23 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Сугучнасць». Перадача з Гродна.
8.35 Здароўе. Жыццё без акуляраў.
9.10 Урокі Наталлі Наважылавай.
9.40 «Усе пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма.
10.05 «Мазаіка свята». Музычна-забаўляльная праграма.
11.05 Шматгалоссе. Да 600-годдзя пасялення татар на Беларусі.
11.35 «Вока». Пра рэкламу і не толькі...
11.55 «Свая дыстанцыя». Здаровы лад жыцця.
12.10 «Дапамажыце блізкаму, дапамажыце далёкаму...» Тэленарыс пра доктара Л. Смірнову.
12.25 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок», «Вандроўнік». Праграма для аматараў турызму.
12.40 Па вашых просьбах. А. Папанаў і Г. Макарава ў маст. фільме «Іван» («Беларусьфільм»).
13.50 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.20 Алімп: ад падножжа да вяршыні.
14.40 Свет прыроды і захапленняў.
14.55 Чацвёртае вымярэнне. Навукова-асветніцкая праграма.
15.40 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
16.10 «Беларускія напевы». Дак. фільм.
16.40 «Калі аднойчы даў ты клятву Гіпакрата». Да 75-годдзя Мінскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута.
17.25 «Адгадай мелодыю» на фестывалі «Залаты шлягер» (у запісе).
18.05 Галерэя. Народны артыст СССР Аркадзь Саўчанка. Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
18.35 Закрыццё Міжнароднага музычнага фестывалю «Залаты шлягер». Частка 1-я.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Закрыццё Міжнароднага музычнага фестывалю «Залаты шлягер». Частка 2-я.
0.15 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 Аляксандр Міхайлаў у фільме «Рызыка — высакародная справа».
8.20 Мультфільмы.
8.45 Хатняя бібліятэка.
9.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 Не зявай!
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.
11.25 Інакенцій Смактуноўскі ў фільме «Начны госць».
12.25 Разумнікі разумніцы.
13.10 Пад знакам «Пі».
13.40 «З малітвай аб міры».
14.00 Навіны.
14.20 Мультфільмы.
15.10 Амерыка з М. Таратутай.
15.40 У свеце жывёл.
16.15 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.00 Навіны.
17.25 Ералаш.
17.40 «Залатая серыя». Алег Янкоўскі ў фільме «Мой ласкавы і пяшчотны звер».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 Праграма перадач.
20.50 Што? Дзе? Калі?
22.10 «Каламбур». Гумарыстычны часопіс.
22.40 Калекцыя Першага канала. Фільм Жан-Жака Анно «Каханак».

Расія

7.00 Лукамор'е.
7.25 «Прыгоды Бураціна». Мультфільмы.
8.30 Па вашых пісьмах.
9.00 Кніжная лаўка».
9.15 Парламенцкі тыдзень.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Тэлечасопіс «Здароўе».
10.30 Добрай раніцы.
11.00 21 кабінет.
11.30 Ананімныя субяседнікі.
12.00 Паэт у Расіі — больш, чым паэт.
12.25 Прасцей простага.
13.00, 19.00, 22.55 Весткі.
13.20 «Залатыя гады». Маст. фільм (ЗША). 5-я серыя.
14.15 Нічога, акрамя...
14.30 Дэ факта.
14.35 Сад культуры.
15.25 Свая гульня.
15.55 «Казка пра Старое рэха», «Пале адзін на свеце». Мультфільмы.
16.20 На экране меладрама. Ігар Касталеўскі ў фільме «Квадрат».
17.40 Старая кватэра.
19.35 Суботні вечар з Міхаілам Ульянавым.
20.55 Надвор'е на заўтра.
21.05 Зусім сакрэтна.
22.00 Святлана Сарокіна і Эдуард Сагалаеў у праграме «Адкрытыя навіны».
23.10 Праграма «А».
24.00—0.53 Лепшыя гульні ГБА.

Санкт-Пецярбург

9.25 Па рацэ плыве сякера.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.40 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял (Францыя).
11.10 Ток-шоу «Наўздагад». А. Збруеў.
11.40 Страсці-мардасці.
12.10 «Прывіды». Тэлеспектакль па п'есе Г. Ібсена.
14.10 Яшчэ адна Расія.
14.45 Сядзібы.
15.10 Спартыўны агляд.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Жыццё і прадказанні манаха Авеля».
16.10 Праз 10 гадоў... Да юбілею «Царам-квартэта». Перадача 2-я.
16.20 «Сімфонія Лібмурга». Тэлефільм (Нідэрланды).
16.30 Дзіцячае ТБ. Студыя «Уяві».
16.55 Зебра.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія. Праграма «Лато-бінга».
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 «Жанчына ў белым». Маст. фільм. 1-я серыя.
20.40 Да 75-годдзя Г. Арлова. «Юнга, матрос, артыст».
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блеф-клуб.
21.45 «Парад парадаў» прадстаўляе: Група «Дзюна».
22.45 Экспрэс-кіно.
23.10—0.50 «Замужам за мафіяй». Маст. фільм (ЗША).

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Свет прыгод і фантастыкі. Маст. фільм «Вялікія прыгоды Робін Гуда». Фільм трэці (Вялікабрытанія).
10.35 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Хакей. Рэгулярныя матчы НХЛ. «Фларыда» — «Далас».
14.30 Панарама.
15.00 Сёння ўдзень.
16.00 Серыял па выхадных. «ЦРУ» (ЗША). 3-я серыя «Рухомыя мішэні».
16.30 «Відэаарт» прадстаўляе: «Вялікая ілюзія». Фільм 2-гі.
17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Чалавек-павук» (ЗША). 2-я серыя «Паляўнічыя за павуком».
17.30 Дог-шоу «Я і мая сабака».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.30 Праграма У. Познера «Чалавек у масцы».
19.20 «Крымінальная Расія: сучасныя хронікі». Дак. серыял.
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Наша новае кіно. Т. Васільева, Д. Малікаў, С. Любшын і В. Сцяклоў у фільме А. Прошкіна «Убачыць Парыж і памерці».
23.40 Трэцяе вока.
0.25 Начны канал. «Плэйбой».

8 канал

15.00 Мульт-планета.
15.30 Свет прыгод. «Брэкстан».
16.15 Улада народа.
16.45 Маст. фільм для дзяцей «Апошні з магікан».
18.45 У. Дысней. «Пітэр Пэн».
19.15 «Маст. фільм «Адзінокі голуб». 1-я серыя.
20.45 Паліскоп.
21.15 Hi-Fi Music.
21.45 Маст. фільм «Вайна».
23.55 Без каментарыя.

Нядзеля, 24 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.10 На атрыманне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь. «Святло любові». Духоўныя творы.
8.40 «Конан». Мультсерыял (ЗША). 48-я серыя.
9.05 Тэлебом.
9.35 Студыя «Калыханка». «Мульціклуб».
10.10 «Усё нармальна, мама!» Забаўляльная праграма.
10.40 Тураб'ектыў. Падарожжа, сустрэчы, адпачынак.
11.00 «Кола часу». Да 125-годдзя Беларускай чыгункі.
11.30 Студыя «Акно». «Тэлекшоу», «Я малюю».
11.55 Тэлеанонс.
12.00 Навіны.
12.10 Творцы. Народная артыстка Беларусі Марыя Захарэвіч.
13.10 «Міжнародны кур'ер». Падзеі, факты, каментарыі.
13.35 Вяршыня свету. Падвядзенне вынікаў гульняў за лістапад.
14.00 «Залатая ліра». Маладыя выканаўцы студыі «Сябры».
15.00 Навіны.
15.10 Мост.
15.45 Крокі насустрач. Шэсць дзён на Валгаградскай зямлі.
16.50 Па вашых просьбах. «На зыходзе лета». Тэлевізійны маст. фільм.
18.00 Навіны.
18.10 «Залатыя ключы». Тэлефестываль народнай творчасці.
18.45 Абібок.
19.15 Камп'ютэрны палігон.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
21.10 Навіны-ТБ.
21.25 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам Аляксандра Разенбаума.
22.05 «Сінема». Настасся Кінскі і Мішэль Пікалі ў маст. фільме «Хвароба кахання» (Францыя).
24.00 Навіны.
0.10 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

7.00 Усевалад Ларыёнаў у фільме «Пятнаццацігадовы капітан».
8.20 Мультфільмы нашага дзяцінства. «Маўглі». Фільм 2-гі «Выкраданне», «Прыгоды барона Мюнхгаўзена».
9.00 Навіны.
9.15 «Бесталковыя заметкі». Дзм. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 «Служу Расіі!» «Армейскі магазін».
11.30 Іграй, гармонік любы!
12.00 Правінцыяльныя гісторыі.
12.30 Серыял «Падводная адысея каманды «Кусто», «Лагуна загінуўшых караблёў».
13.25 Смехапанарама. Вядучы — Е. Петрасян.
14.00 Навіны.
14.20 «У гасцях у Іагана Штрауса».
15.05 Клуб падарожнікаў.
15.50 Неяк раз.
16.00 Мультфеерверк: «Камп'ютэрныя войны», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
16.45 «Адзін на адзін».
17.15 «Шчаслівы выпадак».
18.05 Клуб «Белы папугай».
19.00 Час.
19.40 Шон Канеры ў вядомым фільме «Імя Ружы».
22.10 Футбольны агляд.
22.40 Навіны.
22.50 Аляксандр Панкратаў-Чорны ў камедыі «Трам-тарарам ці Бухты-барахты».

Расія

7.00 Лукамор'е.
7.25 «Аліса ў Парыжы». Мультфільм (ЗША).
8.20 Лато-мільён.
8.30 Пілігрым.
9.00 Вуснамі дзіцяці.
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лата.
10.55 Прыз групы «Савва».
11.00 Чалавек на Зямлі.
11.30 Кніжная лаўка.
12.00 Тэлетэатр. М. Мітуа. «Акампаніятар».
12.25 Прасцей простага.
13.00, 23.40 Весткі.
13.20 «Залатыя гады». Маст. фільм (ЗША). 6-я серыя.
14.15 Нічога, акрамя...
14.30 Дыялогі пра жывёл.
15.00 Караоке па-руску.
15.30 Футбол без межаў.
16.00 Рэпарцёр.
16.15 Спяваюць драматычныя артысты. Конкурс акцёрскай песні імя А. Міронава.
16.40 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
17.00 Чароўны свет Дыснея. «Кранутыя», «Аладзін».
18.00 «...Час кахання». Андрэй Дзяменцьеў збірае сяброў.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 Рэпартаж ні аб чым.
20.15 «Волга-Волга». Маст. фільм.
22.05 «К-2» прадстаўляе: Іван Бортнік у праграме «Калізей».
23.00 У Ксюшы.
23.35 Дзелавыя гульні.
23.55—0.47 Пецярбургскія сезоны. «Прагулкі з Моцартам».

Санкт-Пецярбург

9.25 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 Авертайм.
10.40 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял.
11.10 «Тэатральныя гісторыі». Маст. фільм.
12.10 «Апалонік і кіт». Маст. фільм (Канада).
13.40 Праз 10 гадоў... Да юбілею «Царам-квартэта». Перадача 3-я.
14.10 Яшчэ адна Расія.
15.15 Іграе Джанатан Гілад (Францыя).
16.10 Спартыўная праграма.
16.35 Дзіцячае ТБ. «Паласатая музыка», «Казка за казкай».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Скарбы Пецярбурга. Рускі музей.
19.25 «Жанчына ў белым». Маст. фільм. 3-я серыя.
20.30 «Флоту быць!»
20.45 «Брэк». Мультфільмы для дарослых.
20.55 Ва ўсіх на вачах.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.25 «Паглядзім». Анонс праграм.
22.40—23.50 «Афрыканыч». Маст. фільм.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Жыццё і дзіўныя прыгоды Рабінзона Круза».
10.35 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00 Сёння ў поўдзень.
12.00 Куміры старога кіно. Ален Дэлон і Ліна Вентура ў фільме «Шукальнікі прыгод» (Францыя—Італія).
13.40 Музычная праграма «НТБ-плюс».
14.00 Дак. фільм «Дзікая прырода». Фільм 2-гі «Шэрыя кіты з Крастоферам Рывам» (Вялікабрытанія).
15.00 Сёння ўдзень.
16.00 Тэлегульня «Ключы ад форта Байяр» (Францыя).
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 Сёння ўвечары.
18.30 Рускі дэтэктыў. Маст. фільм «Рызыка без кантракта».
20.00 Вынікі.
21.10 Свет кіно. Маст. фільм «Вой» (ЗША).
22.50 Лепшыя шоу і вар'етэ свету. «Шырлі Бейсі і яе сябры» (Францыя).

8 канал

15.00 Маст. фільм (Індыя).
17.30 Навукова-папулярны экран.
18.00 Маст. фільм «Адваротны бок Месяца».
19.30 У. Дысней. З серыі Мікі Маус (1930 год).
20.00 Маст. фільм «Адзінокі голуб». 2-я серыя.
21.30 Экспертыза.
22.00 Навіны «К-відэа».
22.30 Маст. фільм «Гандляр зброяй».
23.55 Без каментарыя.

• **Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!** • **Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!** •

Заставайцеся з намі, сябры!

Мы даём Вам галоўнае – інфармацыю!

Нагадваем вам, што працягваецца падпіска на I паўгоддзе 1997 года.

Падпісная цана «Звязды»

на паўгода —
83.400 рублёў *для індывід. падп.,*
90.000 рублёў *для ведамасн. падп.,*

на тры месяцы —
41.700 руб. *для індывід. падп.,*
45.000 руб. *для ведамасн. падп.,*

Памятайце: «Звязда» — гэта самая свежая і самая патрэбная інфармацыя.

УВАГА: картка ўдзельніка розыгрышу латарэі дасылаецца ў рэдакцыю толькі адзін раз. Прызы будуць уручацца толькі тым, хто мае аплачаны падпісны абанемент

ЛАТАРЭЯ!

220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты **ЗВЯЗДА**

Да ўвагі работнікаў пошты!
Дастаўка спецыяльнай паштоўкі «Звязды» аплачана па дамоўленнасці з РА «Белпошта».

БЕЛПОЧТА

Генеральны дырэктар РА «Белпошта»
Г. Я. ІГНАТОВІЧ

Калі вы падпісаліся на «Звязду», запоўніце (разборліва) картку ўдзельніка розыгрышу латарэі.
Выражце спецыяльную паштоўку «Звязды» (па пункцірнай лініі) і адпраўце яе на адрас рэдакцыі газеты (абанементны лісток аб падпісцы на «Звязду» і аплаце за яе высылаць у рэдакцыю не трэба — калі вы выйграеце прыз, тады перад яго уручэннем мы папросім вас прадаставіць абанемент аб падпісцы).

Паштоўкам падпісчыкаў, якія ўдзельнічаюць у розыгрышы, будуць прысвоены парадкавыя нумары.
Розыгрыш будзе праводзіцца ў пачатку студзеня з удзелам прадстаўнікоў Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, РА «Белпошта», а таксама назіральнага савета, які будзе створаны з падпісчыкаў «Звязды».
Імёны ўладальнікаў будуць апублікаваны на старонках газеты.

Выпісвайце! Чытайце! Удзельнічайце! Выйгравайце!
Тэл./факс (0172) 268-29-19.

Да ўвагі паштальёнаў і грамадскіх распаўсюджвальнікаў «Звязды»!

З мэтай далейшага пашырэння кола падпісчыкаў газеты «Звязда» і ў сувязі з 80-годдзем выхаду першага нумара рэдакцыя праводзіла конкурс сярод паштальёнаў РА «Белпошта» і грамадскіх распаўсюджвальнікаў па дасягненню найлепшых вынікаў падпіскі на газету на IV квартал 1996 года. Сярод тых, хто паведаміў аб сваіх паказчыках, **уладальнікам прыза за першае месца стала паштальён з в. Галоўчыцы Нараўлянскага раёна Ганна Раманенка, якая арганізавала падпіску на «Звязду» больш як 120 сваіх землякоў. Яна атрымае матаблок вытворчасці МТЗ. Пральныя машыны «Мара» прысуджаны паштальёнам Вользе Ляўковіч з Навагрудскага і Валянціне Горнай з Мастоўскага раёнаў. У самы бліжэйшы час яны атрымаюць свае прызы.**

Конкурс працягваецца, і па выніках падпіскі на I паўгоддзе 1997 года. Яго пераможцам устаноўлены прызы:

1-е месца — тэлевізар (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 150);

2-е месца — веласіпед (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 100);

3-е месца — пральная машына «Мара» (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 80).

«Звязда» і Беларускі дабрачынны фонд «Дзецям Чарнобыля» працягваюць, як вядома, акцыю па аздараўленню дзяцей. З мэтай яе пашырэння, а таксама больш поўнага інфармавання людзей аб яе ходзе БДФ «Дзецям Чарнобыля» прапанаваў свой падпісны праект: **паштальёны, грамадскія распаўсюджвальнікі друку, якія арганізуюць і правядуць індывідуальную падпіску на «Звязду» 100 і больш чалавек, могуць адправіць бясплатна сваё дзіця ва ўзросце ад 8 да 14 гадоў за мяжу на аздараўленне.**

Устаноўлены таксама **прызы для раённых вузлоў паштовай сувязі, якія дасягнулі найбольшых вынікаў па падпісцы на «Звязду»,** але не знізілі іх у параўнанні з чацвёртым кварталам бягучага года. У кожнай вобласці і горадзе Мінску будуць вызначаны па тры раённыя вузлы паштовай сувязі, якія дасягнулі найлепшых паказчыкаў па падпісцы на «Звязду» на 1-е паўгоддзе 1997 года:

1-е месца — 1.500.000 рублёў;
2-е месца — 1.000.000 рублёў;
3-е месца — 500.000 рублёў.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 94430. Індэкс 63850.
Зак. № 7224.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12